

ТАК НІХТО НЕ КОХАВ

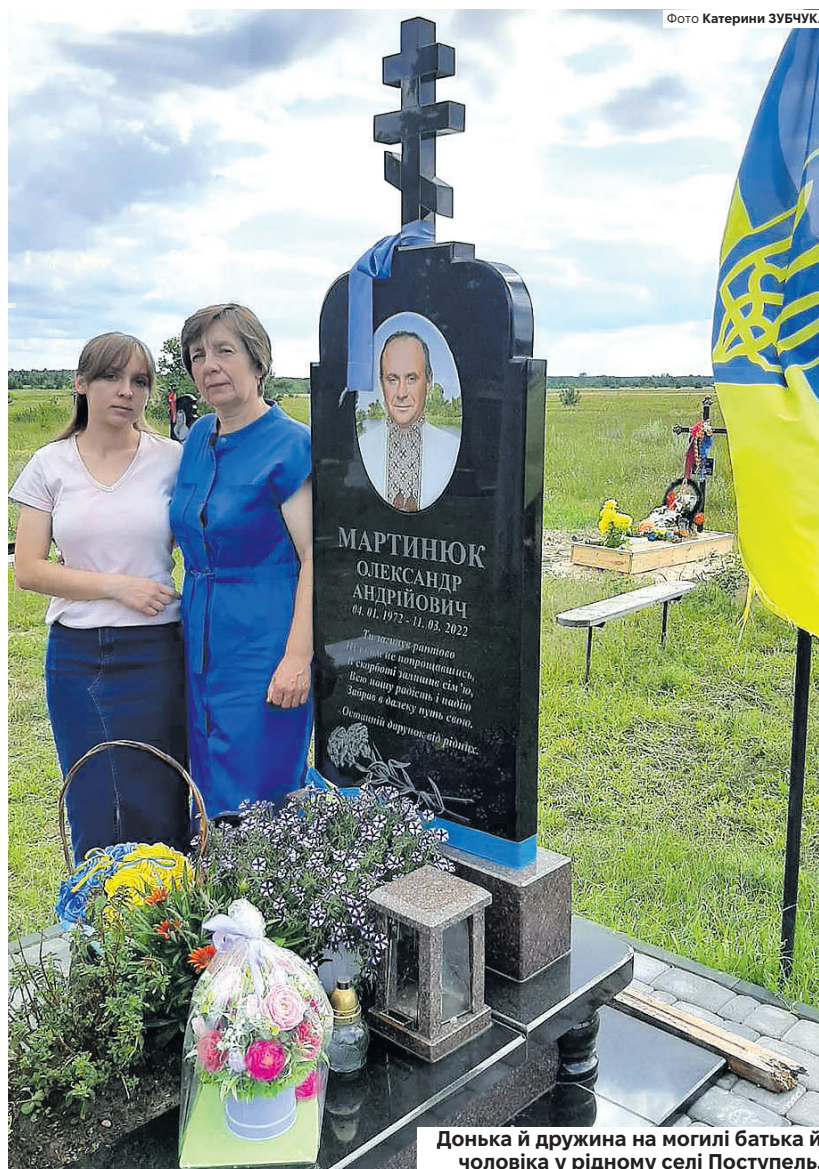
4 820230 060041

«Як не йти на війну? А потім як людям в очі дивитися?»

● НЕЗАГОЙНА РАНА

Дружина Героя з Волині Олександра Мартинюка – Ніна Іванівна – все життя пам'ятатиме, як перед від'їздом у військкомат чоловік помахав їй рукою – «так попрощався зі мною, ніби відчував, що ми більше не побачимося»

Його двічі хоронили. Перша могила Олександра, братська, – в Липівці Бучанського району, що на Київщині, друга – в рідному селі Поступель на волинському Поліссі. Він – із тих добровольців, які полягли у 2022 році в боях за визволення Київщини, що тривали з 24 лютого до 2 квітня. Життя бійця з Ратнівщини обірвалося 11 березня

Донька й дружина на могилі батька й чоловіка у рідному селі Поступель.

Історія невимовного болю – на с. 2 – 3 »

«Я народила дитину від чоловіка, який сидів у в'язниці разом із моїм сином»

● ПЕРЕХРЕСТЯ ДОЛІ

Про почуття, народжені за ґратами, – на с. 11 »

Андреа 15 років відвідувала коханого за ґратами.

«Не можу стати на коліно, але чи вийдеш за мене?»

Вікторія сказала «Так!» коханому.

● ЛЮБОВ СИЛЬНІША ЗА ВІЙНУ!

У Львові боєць спецпідрозділу «КОРД», який втратив на фронті обидві ноги, освідчився коханій дівчині. Чоловік зробив пропозицію 29 жовтня – у день першої річниці їхньої зустрічі

Соня ПОЦІЛУЙЧИК

Зворушливу історію закоханих розповіли у поліції Львівщини та в реабілітаційному центрі UNBROKEN.

Тарас Левкович – старший сержант поліції, боєць стрілецького спецпідрозділу Національної поліції «КОРД», у складі якого понад рік воював на Донеччині. Чоловік познайомився з Вікторією, своєю дівчиною, через TikTok у перерві між виконанням бойових завдань.

«Побачив гарну дівчину та написав їй: «Привіт!». Вона відповіла. А вже під час відпустки Тараса вони побачилися наживо та почали зустрічатися», – зазначили в центрі UNBROKEN.

У серпні цього року Тарас, рятуючи пораненого товариша під час штурмової операції, втратив обидві ноги, підірвавшись на міні.

Дізнавшись про поранення коханого, Вікторія приїхала до нього у шпиталь – і відтоді вони завжди – разом.

Тарас переконаний, що вижив лише заради своєї нареченої.

«Просив Бога, щоб жити. Бо, якщо я б загинув, я не знаю, як вона це пережила б», – каже боєць.

29 жовтня, через рік після першої зустрічі, в реабілітаційному центрі UNBROKEN Тарас освідчився Вікторії в коханні.

“

Тарас, рятуючи пораненого товариша під час штурмової операції, втратив обидві ноги, підірвавшись на міні.

«Коли я отримав поранення, ти стала для мене найбільшою підтримкою. Я дякую долі, що вона мені подарувала тебе.

Хоча я й не маю змоги стати на коліно, запитаю тебе – чи вийдеш ти за мене?» – сказав чоловік.

Вікторія прийняла пропозицію свого обранця.

Наречена захисника зізналася, що в цей момент була дуже щасливою та не очікувала освідчення.

Фото: фейсбук сторінка Галини ПОТОПЛЯК.

«Ти пішов і залишив для мене
Спогад той про високу печаль.
І це листя червоне й зелене,
Й безкінечну, непройдену даль...»

«Мамо, мамо, я сама від вчора...»

● ДО СЛІЗ

Галина ПОТОПЛЯК

З матір'ю давно не говорила.
Літо промайнуло, вже й зима.
Кожен вечір чай пила, стелила.
Кожен вечір я тепер сама.

Мамо, мамо, я сама від вчора...
Ціла вічність, як пішли і ви.
На замках і хата, і комора.
Висохло болото і стави.

А на осінь дощ, як з переляку,
З неба невеселого полив.
І зламав на яблуні гілляку
Вітер, що під хатою ходив.

Хтось постукав в сіни – може, тато?
Може, баба, може, це – ваш зять?
Тут у мене часу так багато,
Тут так пусто, що вам ще сказати.

Що вже сива я і ваші внуки.
Що війна трива четвертий рік.
Що багато в світі горя, мУки
Й молоденьких хлопчиків-калік.

Я, як ви, розмахую руками,
Як іду по стежечці в жита.
І все менше сили із роками,
І вже кожна кришечка свята.

...Говорила з мамою довгенько.
Вона чула? Певно, уже ні.
Калатало в горлі аж серденько
Й стало якось холодно мені.

І пішла я, кутаючись в осінь,
В її свіжу, молоду траву.
Мамо, мамо, я живу ще й досі,
Я ще, моя матінко, живу...

P.S. від 6 жовтня 2025 року:

«Пішов за останню межу мій чоловік Ігор. Пішов на свою правду і туди, де немає війни. Сьогодні 46 років, як ми разом, а вчора, коли Львів атакували шахеди і ракети, він останній раз видихнув і більше не вдихнув. Тяжка, виснажлива хвороба забрала батька у дітей, дідуся у внуків, а в мене чоловіка. Спочивай з миром у Божому царстві. Підтримуй нас звідти... Я ще чую твої кроки, твій голос, твоє «Галю». ♡ (Галина ПОТОПЛЯК).

«Як не йти на війну? А потім як людям в очі дивитися?»

● НЕЗАГОЙНА РАНА

Закінчення.
Початок – на с. 1

Катерина ЗУБЧУК

«ЦЕ БУЛО КОХАННЯ
З ПЕРШОГО ПОГЛЯДУ
І НА ВСЕ ЖИТТЯ»

Жінка добре пам'ятає той день, коли вона познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком. То була весна 1995 року... Вона навчалася за індивідуальним планом на п'ятому курсі у Волинському державному університеті імені Лесі Українки і викладала зарубіжну літературу на Ратнівщині, в Поступельській загальноосвітній школі, тепер – ліцеї (практикувалася така форма, оскільки в сільських навчальних закладах не вистачало педагогів).

– Третього березня пішла з сусідкою в кіно – там і побачила Олександра. Це було кохання з першого погляду і на все життя, – каже жінка. – Зустрічалися півтора року. Було, що й на якийсь час розходилися, але ці перерви в наших побаченнях тільки показували, наскільки ми є парою – вернемося один до одного чи ні? Верталися, одружилися, щоб уже не розлучатися – спільний сімейний шлях обірвала війна.

Єдине фото Олександра Мартинюка з війни.

Таїнство вінчання в лютому 1997 року.

«

До третьої ночі я сиділа біля немовлят, а потім він вставав і підміняв мене. І справлявся добре – погодує, переодягне. Господар він – відповідальний. Не було в нього, як то кажуть, халтури.

Сьогодні, коли Олександра вже нема, по-особливому яскраво спливають у уяві моменти, які, як висловилося Ніна Іванівна, спочатку бентежать, а потім – запам'ятовуються назавжди. Зокрема, з весілля, яке було восьмого й дев'ятого лютого 1997 року, такий спогад:

– Я родом – із села Річиця. Якщо в це село їхати по трасі, то більший кілометраж. Тож веселяни вирушили якимось колгоспним транспортом наспростець, через болото. А от молодому шлях не можна скорочувати, бо це – погана прикмета, тому він добирався центральними дорогами, й веселяни вже приїхали в Річицю, то нареченого ще не було. Коли мені сказали про це, то неспокійно було на душі, поки чекала його. Певно, хвилювався й Олександр, бо як зайшов вже до хати з квітами, то так із ними й вийшов. Я мусила його зупинити: «Квіти віддай мені».

Ще одним таким моментом, «який спочатку бентежить, а потім запам'ятовується назавжди», було народження їхньої старшої доньки, яку назвали Наталією:

– Ультразвукова діагностика показувала, що в нас буде дівчинка. Так

і сталося. Але (чомусь?) чоловікові повідомили, що народився хлопчик. І Олександр передав мені записочку: «Дуже вас люблю! Дякую за сина!». Я читаю й думаю: «Що ж то таке, в нас же – дочка!». Коли вже після тієї записки ми зустрілися з чоловіком і я сказала йому, що маємо дівчинку, то він аж розгубився: «Хто ж таки у нас?».

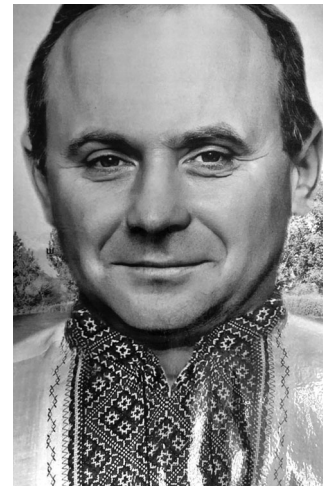
Через шість років у подружжя Ніни й Олександра Мартинюків народилися двійнята – ще дві дівчинки – Ірина й Марина. Бог так і не дав їм сина, зате є зяті: доньки Наталія й Марина вже заміжні. Внук (син Наталії) підростає. Порозліталися доньки. Ірина, яка живе у Львові, а в день нашої зустрічі з Ніною Іванівною була якраз вдома, гортаючи сімейні альбоми, говорила:

– Шкодную, що мало з татом маю знімків. Якось знайшла на телефоні світлинку, як ми корів пасли – навіть була думка видавити, а тепер зраділа, побачивши, що такий знімок зберігся. Коли тата нема, то хочеться відновити в пам'яті кожен день, проведений із ним. Здавалося, життя – ще попереду, встигнемо набутися, наговоритися.

«ТАК ПОПРОЩАВСЯ
ЗІ МНОЮ, НІБИ
ВІДЧУВАВ, ЩО
МИ БІЛЬШЕ НЕ
ПОБАЧИМОСЯ»

...За вікном кімнати, де ми спілкувалися з дружиною й донькою воїна-Героя, озвався голосистий півень. Повіяло домашньою ідилією, яку, судячи з почутого від рідних йому людей, так цінував Олександр. Він був добрим сім'янином: люблячим чоловіком, турботливим батьком. Лише років два подружжя жило з його батьками, а потім купили невеличку стару хатину й, перебравшись туди, оновлювали її, добудовували.

– Коли народилися двійнята, – вертається спомином у минуле Ніна Іванівна, – то я хвилювалася, як встигатиму все зробити. Доньки були на штучному вигодовуванні – це ж треба приготувати вчасно, а ще ж пелюшки попра-ти – памперси на початку 2000-х тільки входили в ужиток. І тоді Олександр заспокоїв мене: «Не переживай!». І було так, що

Таким запам'ятає Олександра родина Мартинюків.

до третьої ночі я сиділа біля немовлят, а потім він вставав і підміняв мене. І справлявся добре – погодує, переодягне. Господар він – відповідальний. Не було в нього, як то кажуть, халтури, все робив на совість, не важливо – собі чи комусь. Грибником був зятим і рибалкою – не тому, що гриби чи риба так уже йому смакували – просто дуже природу любив...

Сумно жінці від того, що ось те «любив» уже в минулому часі. Ми вертаємося в розмові до тих днів, коли Олександр ще був живий.

Орден «За мужність» III ступеня одержала дружина захисника-Героя.

Онук біля пам'ятника, що був встановлений на місці загибелі бійців навесні 2022 року.

Дружина овдовіла, доньки втратили люблячого й любимого батька...

– Як почалося повномасштабне вторгнення, – розповідає пані Ніна, – ми йшли якимось із Олександром на базар, й він побачив гурт чоловіків. Подумав, що то працівники військкомату записують добровольців. «Я йду», – сказав мені. Я спиняла його: «Почекай, то ще ж удома – купа роботи». «Якщо треба, то я вночі встану й зроблю», – відповів на мої слова. Його не можна було спинити. Ми підійшли до гурту й дізналися, що то чоловіки зібралися в центрі села, щоб укриття робити. Там Олександр і залишився. Вночі йому треба було виходити на зміну (працював кочегаром у школі), то зателефонував напарнику, щоб замінив його. А вранці, другого березня, зібрався й о восьмій годині вже вийшов із хати. Ще пригадую, як був уже біля воріт, то я сказала: «Може ж, не треба йти отак, добровольцем, – принесуть повістку, то тоді вже... Бо як я тут сама з хазяйством?». А він на це: «Як не йти на війну? А потім як людям в очі дивитися?». Коли це почула, то вже й заговкла. Як ішла на роботу, то бачила, що чоловіки сідали в автобус. Олександр помахав мені рукою. Так попрощався зі мною,

«ЯКЩО ТО ВІН, ТО МИ ВАМ ПРИВЕЗЕМО ЙОГО ТІЛО»

І все – з того часу зв'язку з Олександром не було. А через день родина дізналася, що він – у списку тих, хто пропав безвісти. Доньки дзвонили і в Червоний Хрест, і в госпіталі – безрезультатно. А потім із допомогою знайомих лучанок, брат яких теж загинув у тому ж бою, що й їхній

Посмертна нагорода Олександра Мартинюка – Князівський хрест Героя «Навіки в строю».

батько, їм вдалося вийти на лейтенанта, котрий зі своїм підрозділом захищав територію Київщини. Він і розповів, що в селі Липівка Бучанського району багато наших воїнів загинуло. Біля церкви була братська могила, яку після визволення Київщини розкопали. Той лейтенант і сказав про особливі прикмети – зокрема, тату на передпліччі, за якими дружина, доньки зрозуміли, що це материн чоловік і їхній батько був у братській могилі.

– Лейтенант скинув знімок і сказав: «Якщо то він,

«Моє серце розривалося від болю – від думки, що яка то радість була б, якби я свого чоловіка зустрічала з полону, а не ходила до нього на могилу...»

то ми вам привеземо тіло», – розповідає про нестерпно болючі миті жінка. – Мені все ще хотілося вірити, що мій чоловік – живий, тож із подивом спитала: «Як то ви мені привезете тіло?». – «Тільки – без емоцій», – коротко зреагував на мої слова лейтенант. Одинадцятого березня обірвалося життя мого чоловіка й багатьох його побратимів.

Як відомо, другого квітня було визволено Київщину. До шостого, як тепер знає родина, розкопували ту братську могилу, де був похоронений Олександр Мартинюк. Потім його тіло лежало в мор-

зі. У рідне село Поступель захисника-Героя привезли дванадцятого квітня, а поховали – тринадцятого. З того, що дружина тепер знає, бійці підрозділу 14-ї окремої механізованої бригади імені князя Романа Великого, в якому її чоловік служив стрільцем-санітаром, зайшли у Липівку вранці – і всіх їх накрили нещадним вогнем.

– Як розповідали очевидці, – каже Ніна Іванівна, – біля церкви, в невеликій виїмці, лежали всі. Місцеві люди пішли до кацапів і попросили дозволу, щоб поховати загиблих («Іх же сім'ї шукають, чекають»). Дозволили, але зі застереженням, щоб – «без зборища, мітингів». То так і було. У братській могилі разом із моїм чоловіком ще – п'ятеро бійців, один із них –

безіменний. 6 квітня 2023-го, коли була річниця по загибелі, то я з доньками Іриною й Мариною та Льонею (нині він – чоловік Марини – вже мій зять) їздила в Липівку. Тоді було відкрито пам'ятник на місці братської могили.

Зведений він з ініціативи й за кошти Сергія Кайгородова, син якого, Віталій, теж був тут похоронений. За словами Ніни Іванівни, рідня інших загиблих пропонувала зібратися грішми в складчину.

Але той чоловік відмовився від допомоги й усі витрати взяв на себе. Сказав: «Я хочу

сам зробити таке пошанування для хлопців і для свого сина». До речі, в старості Липівки було побажання, щоб пам'ятник стояв у центрі села, але пан Сергій сказав із цього приводу представнику влади: «От будете зводити монумент за державні кошти, то виберете місце, яке вам до вподоби. А я хочу, щоб пам'ятник був на місці загибелі хлопців».

У цьому році старша дочка подружжя Мартинюків – Наталія – з чоловіком Володимиром, сином Андрієм побували в Липівці. Онук на все життя запам'ятає те міс-

це, де пошановано його дідуся-Героя, котрий віддав життя за Україну й за його, свого нащадка, майбутнє (трагічні події на Київщині у 2022-му відтворила Вікторія Шеремета, створивши книгу пам'яті, яку назвала «Буремна весна... Розстріляні мрії... 33 дні незламності...»).

«НЕ ТРЕБА НА КОЛІНА СТАВАТИ – ПРОСТО ПОДАЙТЕ МЕНІ РУКУ ДОПОМОГИ!»

Сьогодні на кладовищі села Поступель – уже п'ять могил, над якими на флаш-стоках піднято жовто-блакитні прапори. Олександр Мартинюк загинув другим із місцевих мешканців у російсько-українській війні. Ще двоє зникли безвісти. Один, Сергій Приймачук, повернувся нинішнього літа з полону.

– Знаєте, – каже Ніна Мартинюк, – вернувся додому чоловік, який більше трьох років був у неволі. Ми його всім селом зустрічали – з квітами, прапорами. Радість – велика, що все добре, що він, нарешті, вдома. Але в той же час моє серце розривалося від болю – від думки, що яка то радість була б, якби я свого чоловіка зустрічала з полону, а не ходила до нього на могилу...

Ми говорили з Ніною Іванівною і про те, як живе вдова війна-Героя. Жінка тепло відгукнулася з приводу того, що громадські організації, зокрема релігійні, час від часу влаштовують для сімей загиблих бійців гарний відпочинок, реабілітацію і в Карпатах, і в нашому Волинському краї. Тож вона не раз мала можливість відійти від щоденної рутини – відчутти турботу, якою тебе оточують чуйні люди, відпочити душею. Але сказала жінка й про те, що, відчувається, дуже їй болить:

– Військові привезли мого чоловіка «на щиті». З почестями його похоронили. Село стояло на колінах – дякую за шану. Так було більше трьох років тому. Але скажу по правді, що тепер мене поставили на коліна. В нас багато говориться про увагу до вдів загиблих. Говориться... А в реальності про все елементарне, побутове – треба просити. Поки ти робиш, справляєшся з тим, що сама вмієш, то – добре. А є така робота, що чоловічі руки потрібні, й тоді доводиться йти, як мовиться, на поклон. Так і хочеться сказати: «Не треба на коліна ставати – просто подайте мені руку допомоги!».

І насамкінець прозвучали й такі гіркі слова:

– Для мене ця війна не закінчиться, бо я втратила чоловіка, а для декого, бачу, вона й не починалася.

«Навіть біль від кохання – це все ще частина кохання» (Курт ВОННЕґУТ (1922 – 2007), один із найбільш значних американських письменників-фантастів XX століття).

«Так ніхто не кохав» volyn.com.ua

Чарлз Діккенс кохав... сестер своєї дружини

● ПОЧУТТЯ СЛАВЕТНИХ

У церкві святого Луки міста Лондона 2 квітня 1836-го вінчалися 19-річна Кет Гогарт і англійський письменник, популярний романіст 24-річний Чарлз Діккенс. Наречений був щасливий. Йому здавалося, що цей шлюб відкриває для нього шлях до благополучного життя та слави

Марина ЛУГОВА

«Я ХОЧУ, ЩОБ У НАС БУЛА СПРАВЖНЯ РОДИНА, – СКАЗАВ ВІН КЕТ ПЕРЕД ОДРУЖЕННЯМ»

Річ у тім, що дівчина була донькою журналіста газети «Івнінг кронікл», де Чарлз друкував свої нариси про життя в Лондоні. Діккенс поважав свого колегу, а тепер – і тестя. Той був визнаним письменником, приятелював зі знаменитостями. А Чарлзові так кортіло потрапити у світ літератури. Він із жахом згадував роки, коли його батька кинули за борги до в'язниці, – 12-літнім він був змушений тяжко працювати на фабриці вакси, щоб прогодувати родину.

– Я хочу, щоб у нас була справжня родина, – сказав він Кет перед одруженням. – Ти будеш народжувати дітей і робити те, що я тобі скажу. Побачиш, невдовзі твій чоловік стане знаменитим і багатим письменником.

Молодята оселилися в невеликій квартирі Діккенса. Незабаром Кет запропонувала свій сестрі – 16-річній Мері погостювати в них із Чарлзом. Відтоді вони скрізь бували втрюх. Улаштовували вдома театральні вечори. В їхньому будинку було весело, там завжди крутилося багато молодих людей, захоплених мистецтвом.

1837-го Кет народила сина – Чарлза-молодшого. Літературна діяльність приносила Діккенсу добрі прибутки. Незабаром родина переїхала до великого будинку. Взяли з собою Мері. Дівчина допомагала Кет господарювати й доглядати за немовлям. А вечорами вони із Чарлзом сиділи біля каміна й бесідували про літературу. Діккенс незабаром зрозумів, що закохався. Мері була для нього втіленням ідеальної жінки – щирої та цнотливої. У своїй дружині цих чеснот він розгледіти не міг.

Якось увечері в травні Діккенс із дружиною та її се-

Англійський письменник, популярний романіст XIX століття Чарлз Діккенс.

строю повернулися з театру. Мері сподобався спектакль. Вона була в гарному настрої й надзвичайно збуджена. Дівчина сказала всім «добраніч» і пішла до себе. Через кілька хвилин Чарлз почув з її кімнати здавлений лемент. Від надміру емоцій із нею трапився серцевий напад. Наступного дня Мері померла на руках у Діккенса. Він зняв з її пальця перстень, одягнув його на свій мізинець і не розставався з ним до кінця життя.

– Вона була душею нашого будинку, – згадував про Мері. – Ми були занадто щасливі всі разом. Я втратив найніжнішого друга, дорогу дівчинку, яку любив ніжніше за будь-яку іншу живу істоту. Словами не можна описати, як мені її не вистачає.

«ГОЛОВНЕ НЕ ТЕ, ЩО ВОНА РОБИТЬ МЕНЕ НЕЩАСНИМ, А ТЕ, ЩО Я РОБЛЮ ЇЇ НЕЩАСНОЮ»

Кілька місяців Мері снилася йому. За цей час він не написав жодного рядка. Ходив по будинку, як тінь. Із дружиною не розмовляв.

Кет бачила, як іноді чоловік закривався в гардеробі померлої сестри й цілував її одяг. Вона страждала, не розуміючи поведінки чоловіка. У Чарлза часто мінявся настрій. Він то веселився, то замикався в собі. Коли дружина приймала гостей

– ішов із дому й гуляв на самоті лондонськими вулицями незалежно від погоди. Кет покірно терпіла всі його примхи.

Діти в Чарлза Діккенса з'являлися на світ так само регулярно, як і його книжки. За 16 років Кет народила ще п'ятьох синів і трьох дочок. Безперервні вагітності підірвали її здоров'я. Вона розповніла, стала повільною й незграбною. Діккенс це дратувало. Він жадав емоційних стосунків, які дружина йому не могла дати. «Бідна Кетрін і я, – писав він у своєму щоденнику. – Ми не створені одне для одного, і цього не можна змінити. Головне не те, що вона робить мене нещасним, а те, що я роблю її нещасною. Я знаю, що багато в чому винний, у мене важкий, нерівний характер.

– Нічого жадливого в моїй матері не було, – казала згодом їхня донька Кейт. – У неї, як і в усіх нас, були свої недоліки, але вона була лагідною, милою, доброю людиною й справжньою леді.

До речі, у перервах між вагітностями і пологами Кетрін все ж встигла показати, що вона здатна бути не тільки матір'ю і дружиною. Місіс Діккенс грала в аматорських виставах чоловіка і написала кулінарну книжку «Що у нас на обід», яка вийшла у

Дружина Діккенса – Кетрін – мати десяти його дітей.

Сестра Кетрін – Мері, яка була небайдужа до Чарлза.

Ще одна сестра Кетрін – Джорджина, яка присвятила йому своє життя.

Елен Тернар – англійська акторка, яку часто називають останньою та найвідомішою коханкою Діккенса.

світ у 1851 році. В ній були зібрані рецепти улюблених страв Чарлза, поради щодо ведення господарства для молодих дружин і приклади меню для прийому від 2 до 18 гостей.

До того ж Кетрін виявилася хорошим попутником у подорожі. Подружжя Діккенсів перед появою п'ятої дитини побувало в Америці. Подорож була важкою й небезпечною, але дружина письменника показала себе стійкою і безжурною жінкою. З приводу цього Чарлз Діккенс писав у листі до друга: «Кетрін подолала перші труднощі, що випали на нашу долю в нових обставинах, і показала себе справжньою мандрівницею. Вона ніколи не скаржиться і не виявляє страху, причому і тоді, коли я вважав би це виправданим. Ніколи не падає духом, не сумує, хоча ми більше місяця подорожували в суворому краї»...

Популярність Чарлза Діккенса росла з кожним роком. 1856-го гонорари за книжки дали йому змогу придбати розкішний будинок у графстві Кент на південному сході Англії. Однак Кетрін було вже важко вести домашнє господарство, управляти слугами, займатися рахунка-

ми й вихованням дітей. Цей обов'язок взяла на себе її молодша сестра Джорджина Гогарт.

Дівчина підросла, погарнішала й стала схожою на Мері. «Вечорами, коли ми сидимо біля каміну, Кет, Джорджина і я, здається, що знову повернулися старі часи, – занотував тоді Чарлз. – Вона була для нас подругою, нянькою, наставницею, другом, супутницею, захисницею й порадицею». Джорджина стала займатися дітьми. Вони обожнювали молоду й веселу тітоньку, зверталися до неї за порадами.

Кетрін розуміла, що чоловік давно її не кохає. Запропонувала розлучитися. Та Діккенс і чути про це не хотів. Боявся, що розлучення зіпсує його репутацію співця родинного затишку. Однак Кет наполягла, і 1858-го вони розійшлися. За умовами підписаної угоди Кетрін одержувала довічне утримання і жила окремо зі старшим сином. Інші діти залишалися з батьком.

Сестри не розмовляли майже 20 років, доки 1870-го Діккенс не помер від інсульту на руках Джорджини (йому було 58 років). Вона присвятила йому своє життя, відмовившись від заміжжя й материнства.

...Тим часом не можна не згадати, ще одну жінку – Еллен Тернар – англійську акторку, яку часто називають останньою та найвідомішою коханкою Діккенса. Їхній роман тривав протягом тринадцяти років, до самої смерті письменника. І саме вона стала головною його спадкоємицею.

Джерело: сайт gazeta.ua, facebook, google.com

«Любите свекруху?»

Фото: prytchi.in.ua

«Чи варто бити горшки через кулінарні уподобання? Раз можна приготувати за одним рецептом, наступного разу – за іншим».

ОСОБЛИВИЙ ВИПАДОК

Так запитав мене на сповіді священник, почувши мої зізнання в тому, що не завжди вдається загляджувати гострі кути у спілкуванні з мамою чоловіка.

– Люблю! – ствердила я абсолютно щиро.

– Не брешіть! Свекрух ніхто не любить! – ошелешив мене своєю відповіддю отець

є частка істини, – філософськи зауважив пан отець.

Від сповідальниці я відходила в роздумах. А й справді, нечасто почуєш про добрі стосунки невістки і свекрухи, котрі живуть під одним дахом і ділять одну кухню. І все ж, я би не узагальнювала...

Мій стаж невістки – 19 років. 19 років тому мама мого чоловіка (його батько був уже покійний) прийняла мене в свій дім і з того часу жодного разу не дала зрозуміти бодай натяком, що це – її дім і вона тут – господиня. Я знаю, що через таку «зверхність» старшого покоління розпадаються чимало сімей...

Так, ми сперечалися, не в усьому могли дійти згоди. Пригадую, перше, що я зварила «в невістках», була

«капуста засипана» по-івано-франківськи: квашена капуста, пшоно, засмажка зі сметаною... Коли я повернулася з роботи, то виявила в банячку ще один складник страви – картоплю. «Як то – капуста без бульби?» – не могла зрозуміти Юркова мама, і жодні аргументи, що в «у нас, на Івано-Франківщині» так цю страву готують, не діяли. Отож інколи в нас тривали словесні баталії щодо рецептури певних страв.

Інколи перемагала покутська кухня, інколи – бойківська. Але завжди (чи майже завжди) – дружба. Бо й справді, чи варто бити горшки через кулінарні уподобання? Раз можна приготувати за одним рецептом, наступного разу – за іншим. Якщо ж геть не вдається дійти згоди, можна «розділити кухню». Ми, щоправда, до такого не доходили. І я з вдячністю згадую, що коли народилася старша донечка, а потім – молодша, уся кухня залишалася на чоловічій мамі. «Побудь із дитиною, ляж коло неї, відпочинь, ти ж ночами не спиш», – говорила мені мама, – а я вже тут на кухні поратимуся».

Вже згодом, коли я вийшла «з декрету» на роботу, вона бавила дітей (возити з передмістя Львова до садочка було далеко і незручно), і перші їхні віршики та пісеньки – від бабусі.

Чоловікова мама виявляла житейську мудрість, коли я, «по молодості», бунтувала, наполягала на своєму, дорікала надмірною опікою над дітьми... Реагувала спокійно і з повагою щодо моєї думки і мого вибору.

А ще вона ніколи не тримала образи. Відбулася гостра розмова, розставили крапки над «і» – і все, не вертаємося більше до того негативу. Із роками я дедалі більше розумію, наскільки це важливо: з одного боку –

бути щирою до кінця, завжди вислуховувати одна одну, обговорювати труднощі й напруження, давати шанс висловитися, пояснити, а з іншого – не зберігати в серці образи, будувати стосунки далі, жити не минулим, а майбутнім.

Добру пораду дає апостол Павло: «Нехай сонце не заходить над вашим гнівом». Тобто, ще до того, як ляжете спати, помиріться. Перевірено на власному досвіді – дієво.

Той же апостол Павло, який, кажуть, був дуже емоційним, сказав: «Гнівайтесь, але не грішіть». У людських стосунках (надто у співжитті різних поколінь, що опинилися під одним дахом) неможливо уникнути криз, непорозумінь, конфліктів. Головне – вчитися мудро вирішувати їх.

“

Добру пораду дає апостол Павло: «Нехай сонце не заходить над вашим гнівом». Тобто, ще до того, як ляжете спати, помиріться.

Я вчуся цього від матері свого чоловіка. І я дякую їй за терплячість і допомогу упродовж цих 19 років... І за те, що виховала такого незвичайного сина – світлої пам'яті Юрія, мого чоловіка і батька моїх двох доньок. Мій біль від цієї втрати був дуже великим. І невимовним був її біль, біль матері, що поховала улюбленого сина. Але вона зуміла не замкнутися в цьому розпачі, змогла зрозуміти та прийняти мій другий шлюб і мою третю донечку. Я знаю: ця маленька дуже любитиме надзвичайну бабусю Славу.

Коли лишаються тільки фотографії і спогади...

ВІЧНІ ІСТИНИ

Лист від літньої жінки з будинку для людей похилого віку

Ганна СУМ, «Життя, яке воно є»

Цей лист – мов підсумок мого життя. Мені 82 роки. У мене є четверо дітей, одинадцятьох внуків, двоє правнуків і кімната – 12 квадратних метрів.

У мене більше немає власного дому, ні улюблених речей.

Зате є люди, які прибирають мою кімнату, готують мені їжу, стелять постіль, міряють тиск і зважують мене.

Більше не чую дитячого сміху моїх онуків. Не бачу, як вони ростуть, як сперечаються чи миряться. Дехто приходить раз на два тижні, інші – раз на кілька місяців. А є й такі, що не приходять зовсім.

“

Не хочу надто прив'язуватись, бо люди тут часто йдуть назавжди.

Я вже не ліплю котлети, не фарширую перці, не печу пиріжків і не вишиваю хрестиком. Тепер моє «хобі» – розгадувати sudoku, щоб

Фото: zytia.org

«Вчуся звикати до самотності...»

хоч якось розважити себе.

Не знаю, скільки мені ще відміряно, але вчуся звикати до самотності. Ходжу на заняття з трудотерапії, допомагаю тим, кому гірше, ніж мені, – настільки, наскільки дозволяють сили. Не хочу надто прив'язуватися, бо люди тут часто йдуть назавжди.

Кажуть, сьогодні життя триває довше. Та для чого? Коли сидиш один – лишаються тільки фотографії і спогади, які забрала з дому. І – все.

Я щиро сподіваюся, що наступні покоління зрозуміють: родина народжується не лише для майбутнього – дітей і онуків, а й для того, щоб колись віддячити батькам за час, любов і турботу, які вони віддали.

P.S. А ви коли востаннє телефонували мамі чи татові?

МАГНІТНІ БУРІ У ЛИСТОПАДІ:

☞ Слабкі: 7, 8, 15, 16.

☞ Середні: 11, 12, 18, 20, 22, 28.

☞ Сильні: 17, 19, 21, 23 листопада.

Подбайте заздалегідь про ліки від тиску і головного болю. Відмовтеся від алкоголю, кофеїну, важкої та гострої їжі. Бережіть себе і своїх рідних!

Джерело: ukr.net

• **Життя – це три дні: учора, сьогодні й завтра. Учора вже минуло, і ви нічого в ньому не зміните. Завтра ще не настало. Тож постарайтесь сьогодні вчинити гідно, щоб не шкодувати.**

«Розумна свекруха, набуваючи невістку, отримує дочку, а дурна – втрачає сина»

(Народна мудрість).

«Таємний покупець» Марічки

● НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ

Марічка працювала оператором поштового зв'язку у невеличкому відділенні на околиці Луцька. Їй було вже під тридцять, і вона знала про людей більше, ніж будь-який психолог. Щодня через її віконце проходили десятки клієнтів – сердитих, метушливих, мовчазних, закоханих, і навіть таких, що приходили просто поговорити, бо вдома ні з ким

Марія МРІЯ

– **Д**обрий день! Відправлення накладним чи простим? – питала вона автоматично, хоча очі завжди лишалися живими.

Іноді вона думала: життя її – як пошта. Хтось приходить, щось залишає, щось забирає, хтось – назавжди зникає.

Одного дня у дверях з'явився чоловік із сивиною на скронях і вічно невдоволеним виразом обличчя.

– У вас знову черга, – буркнув він замість привітання. – І ручки немає, щоб заповнити бланк!

– Є, просто вона не пише, – відповіла Марічка, піднявши очі й ледве стримавши усмішку.

– А чому її не викинете?

– Бо вона ще гарна... Але заряд, який принесли сьогодні до неї, не підійшов...

Чоловік знітився – не звик, щоб йому так відповідали. Наступного дня він прийшов знову – уже з новою ручкою. І знову бурчав.

– Ось, тримайте. Бо у вас тут, як у дев'яностих.

– Дякую. Тоді ви будете нашим почесним меценатом, – сказала Марічка й

«Відтоді він приходив не з перевітками, а з букетом ромашок».

усміхнулася.

Він не сказав свого імені. Лише кидав короткі фрази, ставив безліч запитань і раз по раз дивився на неї так, ніби перевіряє – чи справжня.

Марічка називала його подумки «Паном Скаргою».

...Він приходив майже щодня. То забрати посилку, то відправити, то просто знайти привід посперечатися про тарифи. І щоразу залишав після себе запах кави й щось невимовне – дивне відчуття, ніби він не просто клієнт.

Одного дня начальниця

пошти сказала:

– Марічко, в нас перевірка буде. Кажуть, «таємний покупець». Будь уважна, бо потім звіти, оцінки, штрафи...

І тоді Марічка здогадалася. Той чоловік... Він надто часто ставив дивні запитання. Надто уважно дивився на таблички з графіками, на цінники, на її бейджик.

«Отже, отак ти вирішив мене підловити, Пане Скарго...» – подумала вона.

Наступного разу, коли він прийшов, вона зустріла його ідеальною усмішкою.

– Доброго дня! Як приєм-

но вас бачити! – співуче вимовила вона. – Чудовий сьогодні день для відправлення листів, правда ж?

– Е-е... так, мабуть, – розгубився він. – Мені би тільки заповнити форму.

– Звісно, ось ручка – нова, від одного нашого благодійника, – сказала вона з натяком.

Він спалахнув.

– Ви знаєте?

– Я багато що знаю. У мене ж інтуїція операторська, – ледь усміхнулася вона.

Він опустил очі й раптом зізнався:

– Я не зовсім «таємний покупець». Точніше, був ним. Але потім... стало ціка-

“ **Тепер Марічка щоразу, видаючи йому квитанцію, писала вгорі дрібненько: «Відправлення щастя. Без повернення».**

віше. Не робота, а.. ви.

Вона не знала, що відповісти. Серце стислося, наче хтось тихо кинув лист у скриньку.

– Ви ж мене сварили кожного разу.

– Бо не знав, як інакше привернути увагу, – сказав він і знітився, наче хлопець, упійманий на дурниці.

...Наступного дня він не прийшов. І ще наступного – теж. У поштовому відділенні було дивно порожньо. Марічка ловила себе на тому, що дивиться на двері щоразу, як дзеленчить дзвіночок.

На третій день прийшла посилка – невелика, на її ім'я. Усередині лежала чашка з написом: «Каву – тільки разом!» і конверт без зворотної адреси із листом: «Вибач, якщо був надто різкий. Просто не вмів говорити інакше. Але якщо ти ще не передумала – приходи завтра о п'ятій на Театральний майдан. Шукай принца

на білому коні».

Марічка довго сміялась. Білий кінь! Та у Луцьку є лише кінна поліція й атракціони для дітей. Але наступного дня вона все одно прийшла. У пальті, з термочашкою кави в руках. Стояла, озиралася, а в голові бився ритм: «Тільки б прийшов».

І він прийшов. Звісно, не на білому коні, але... на старенькому білому велосипеді, прикрашеному гілочками хризантем.

– Вибач, справжній кінь не вліз у поштовий тариф, – пожартував.

– Головне, що прийшов, – відповіла вона.

...Вони пили каву просто біля фонтану. Він розповів, що звати його Петро, що він колишній журналіст, який підробляв перевітками для компаній, але давно мріяв писати щось тепле й людяне.

– Може, про тебе напишу, – сказав.

– А я тоді стану твоєю офіційною «помилкою в звіті», – усміхнулася вона.

Відтоді він приходив не з перевітками, а з букетом ромашок. А вона щоразу, видаючи йому квитанцію, писала вгорі дрібненько: «Відправлення щастя. Без повернення».

...Минув рік. У відділенні пошти все було так само – черги, коробки, запах паперу. Але тепер біля віконця стояла рамка з фото: Марічка й Петро – сміються, обіймаються, а поруч – той самий білий велосипед.

Іноді хтось із клієнтів казав:

– Гарне фото. Ви такі щасливі.

Марічка усміхалася й відповідала:

– Бо любов, як посилка: якщо адресат справжній – завжди дійде. Навіть без трек-номера.

«Маю дружину і коханку, але не знаю, кого з них люблю насправді...»

● ЖИТТЄВІ ІСТИНИ

З такими словами чоловік звернувся до мудреця, опустивши голову, соромлячись

Лія ЛІС, zytia.org

Мудрець підійшов до кутка й виніс два квіткові горщики. В одному – червона тро-

янда: красива, пахуча, ідеальна. В іншому – сухий кактус.

– Уяви, що можеш залишити лише один вазон, – сказав він. – Але цього разу подумай не про красу.

Чоловік доторкнувся до кактуса, вколовся й одразу відсмикнув руку.

– Троянда. Хоча б не колеться, – мовив він.

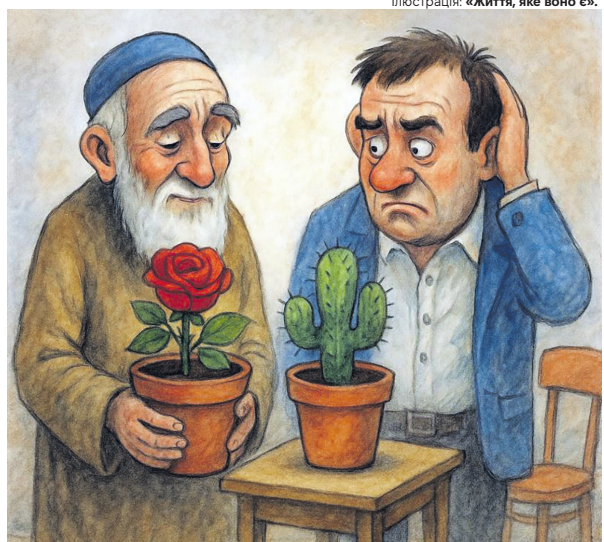
Мудрець сумно посміхнувся:

– Троянда чарує сьогодні... але завтра зів'яне. А кактус непридає, колючий – та він витримає усе: спеку, холод, брак води.

Він подивився чоловікові просто в очі:

– Твоя коханка – як троянда: завжди гарно вдягнена, усміхнена, запашна – доти, доки не

зникне її блиск. А дружина – як той кактус: вона пережила поруч із тобою те, чого ти навіть не наважишся розповісти. І знаєш, що найсумніше? Що ні троянда, ні кактус не заслуговують бути з тим, хто обирає не серцем, а примхою. Бо є рішення, які приймають не очима – а совістю. А в тебе, на жаль, ще навіть совість не прокинулася.

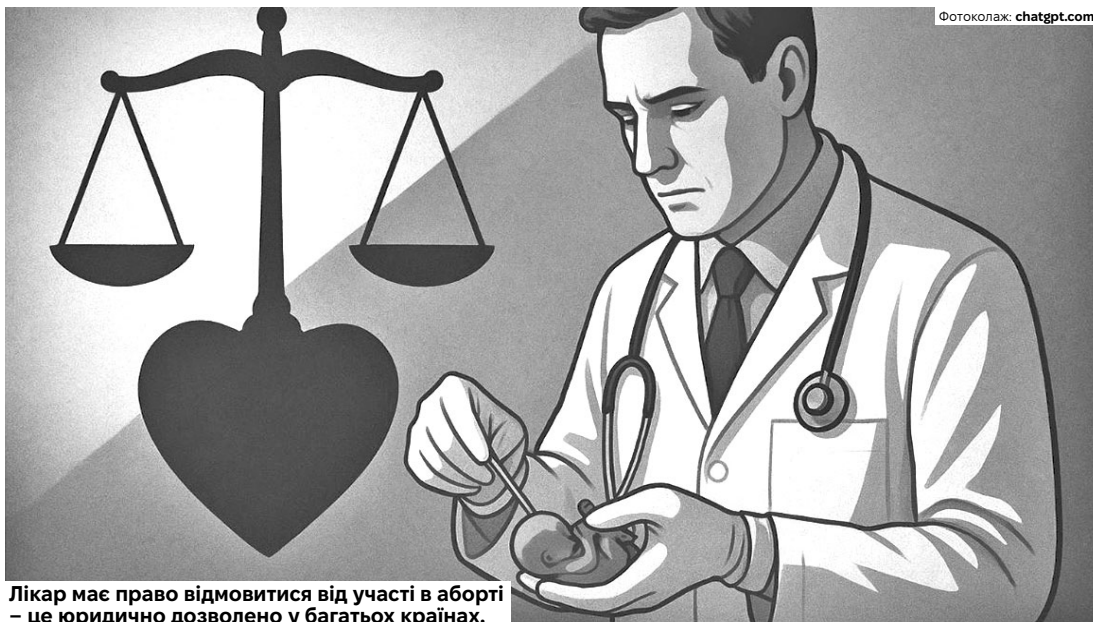
«Твоя коханка – як троянда: завжди гарно вдягнена, усміхнена, запашна – доти, доки не зникне її блиск...»

Чи чинить гріх лікар, який робить аборт?

● СВАТЕ І ГРІШНЕ

Що на це каже
Православна
Церква?

Аборт – одна з найважчих і найболючіших тем сучасного суспільства. А особливо це стосується лікарів, тих, хто присвятив себе рятуванню людського життя. Часто медики опиняються перед страшним моральним вибором: виконати професійний обов'язок за законом держави – чи залишитися вірними Закону Божому

Лікар має право відмовитися від участі в аборті – це юридично дозволено у багатьох країнах.

Святий Іоан Золотоустий говорить: «Не тільки та, що вбиває, але і той, хто сприяє цьому, – винні в убивстві». Православна Церква однозначно навчає, що аборт – це тяжкий гріх умиротворення невинної людської душі. Тому відповідальність за цей гріх несуть не лише ті, хто безпосередньо його здійснює, але й усі, хто свідомо сприяє цьому вчинку.

Жінка є носійкою нового життя, яке дав їй Бог. Дитина в утробі – це не «частина тіла», а окрема жива душа, створена Богом. Тому свідоме рішення позбавити цю душу життя є тяжким гріхом. «Плід – це дар Божий» (Пс. 126:3).

Провина за гріх лежить і на чоловікові, бо він стає співучасником зла, підштовхуючи до вбивства ненародженої дитини. Святі отці говорять: **той, хто спонукає до гріха, сам грішить подвійно.**

Медичний працівник, який замість того, щоб захищати життя, свідомо бере участь у його припиненні,

також несе відповідальність за вбивство. Святитель Василій Великий прирівнював лікаря-абортиста до душогубця.

Будь-яка допомога у здійсненні абортів – чи це порада, чи продаж засобів для викликання абортів – робить людину співучасником злочину. Навіть слова «це буде краще», сказані для заспокоєння совісті, – це участь у злі.

Чи може Бог простити лікаря? Так. Для Бога немає гріха, якого Він не може простити тим, хто щиро кається. Господь чекає повернення кожного до Себе. «Я не хочу смерті грішника, але щоб він навернувся... і жив» (Єз. 33:11).

Православна Церква навчає, що **немає такого гріха, який не може бути прощений Богом**, якщо людина щиро кається. Але покаяння – це не лише слова, це **переміна серця і зміна способу життя.**

Потрібно чесно подивитися в очі істині: аборт – це **умертвіння живої людини**, душі, створеної Богом.

Людина має визнати: «Я згрішила і завдала смерті невинному». Це і є духовний перелом, момент, коли совість перестає мовчати.

Покаяння – це зустріч із Божою любов'ю, а не лише визнання провини. На Сповіді Христос Сам приймає

“

«Той, хто вбиває дитя в утробі, є вбивцею... Бо іще не народжена дитина вже є людиною», – писав святий Василій Великий.

каяття через священника і **дарує прощення та зцілення душі.** Святі отці кажуть: «Покаяння є другим хрещенням – воно повертає до життя».

Особливо це важливо для лікарів, які робили абортів багато років. Їм потрібне поступове й глибоке духовне зцілення. Справжнє покаяння передбачає **відмову від гріха.** Отже, лікар більше не проводить абортів; близькі не радять і не змушують до них; фармацевт не продає засоби з цією метою; ніхто не бере участі

у вбивстві ненароджених. Якщо людина продовжує чинити той самий гріх, її покаяння – лише слова. Без цього слово «каюся» – лише звук.

А якщо лікар змушений робити аборт, бо згідно із законодавством України це входить у перелік його обов'язків? Це – найважче питання. Багато медиків кажуть: «Я просто виконую свою роботу». Але в очах Божих **ніхто не має права робити зло навіть під тиском обставин.**

Священномученик Косма Етолійський казав: «Краще втратити все заради Христа, ніж Христа – заради всього». **Лікар має право відмовитися від участі в аборті** – це юридично дозволено у багатьох країнах. А перед Богом – це обов'язково. Якщо ж лікар працює в клініці, де постійно роблять абортів, треба **шукати інше місце роботи** або обрати іншу спеціалізацію. Це – виклик, але **спасіння завжди вимагає боротьби.**

Дуже важливо: *хто раніше робив абортів, може тепер стати тим, хто рятує*

Протоієрей Ігор Андрес ВЕРЕТКА КАЗМІРЧУК, настоятель храму Волинської ікони Божої Матері села Богушівка Луцького району Іоанно-Богословського деканату та храму Святого Апостола Андрія Першозванного села Верхівка Луцького району Успенського деканату

Православна Церква однозначно вчить: **життя починається з моменту зачаття.** І тому кожне переривання вагітності – це **умисне вбивство ненародженої людини.** «Той, хто вбиває дитя в утробі, є вбивцею... Бо іще не народжена дитина вже є людиною», – писав святий Василій Великий. Тож для лікаря, який робить аборт чи призначає препарат для абортів, **це є особиста участь у вбивстві.**

Останнє місце

● ПРИТЧА

Пекло було вже майже заповнене, однак перед його брамою очікувало ще багато грішників. Дияволу не залишилося жодного іншого виходу, як заблокувати двері. Він вийшов до кандидатів на вхід і промовив до них: – Залишилося тільки одне місце, і, ясна річ, його може зайняти тільки той із вас, хто був найбільшим грішником

Бруно ФЕРРЕРО, католицький письменник, священник-монах

– **М**оже, серед присутніх є професійний убивця чи то кілер? – запитав диявол.

Не почувши позитивної

відповіді, він був змушений розпочати іспит усіх грішників, які стояли в черзі.

Погляд диявола зупинився на одному з них, якому до тепер якось вдавалося залишатися поза його увагою.

А коли ви востаннє давали милостиню?

ком випадково.

– Це – неможливо. Ти мусив у чомусь провинитися.

– Кажу правду, – заперечував схвилюваний чоловік. – Я завжди старався бути якнайдалі від гріха. Я бачив, як одні кривдили інших, але сам не брав у цьому участі. Б а ч и в

дітей, які вмирали з голоду, яких продавали, а найслабших трактували як сміття. Я був свідком того, як люди робили свинства і звинувачували в цьому одне одного. Тільки я був вільний від спокус і не робив нічого. Ніколи.

– Таки ніколи? – недовірко перепитав диявол. – Але справді бачив усе це на власні очі?

– Достеменно так.

– І справді жодного разу нічого не зробив? – повторив своє запитання диявол.

– Анічогісінько.

Диявол вдоволено посміхнувся:

– Заходь, приятелю! Останнє місце – твоє!

«Я помітив, що всі прихильники абортів – це люди, які вже встигли народитися»
(Рональд РЕЙГАН (1911 – 2004), 40-ий президент США від Республіканської партії).

volyn.com.ua

«Так ніхто не кохав»

«Тепер я не вагаюсь, коли треба йти на завдання, бо знаю – мушу повернутися до коханої»

● **ЛЮБОВ СИЛЬНІША ЗА ВІЙНУ!**

Катерина підписала контракт, щоб воювати разом із чоловіком Євгеном

Лія ЛІС

Він повернувся з бойового виїзду – і одразу з каблучкою зробив їй пропозицію. А вона, не вагаючись, сказала «Так!» і вирішила підписати контракт, щоб бути поруч із коханим у тому ж бойовому підрозділі.

Зворушливу історію кохання та служби цієї молодій парі розповіли в мережі Youtube на сторінці 13-ї бригади Національної гвардії України «Хартія».

Каті – 20 років, її чоловікові Євгену – 24. Вони обоє служать у бригаді «Хартія». Їхня історія кохання розпочалася незвично – у вересні 2023 року, коли Євген, перебуваючи на своєму другому бойовому виїзді, написав Каті у чат-боті для знайомств: «Привіт, а ми знайомі?».

– Я відповіла так: «Ні, давай познайомимось». І от із цього почалося спілкування, – згадує Катя.

За її словами, вони поспілкувалися лише

«Нам вистачає просто, щоб ми були разом», – кажуть обоє.

чотири – п'ять днів, а потім вперше зустрілися.

«І все якось з першого моменту у нас так закрутилось, завертілось, що я зрозумів, що вже без неї не зможу. Знаєш, коли бачиш перший раз людину, і ти розумієш, що ось це – твоя людина, все інше вже не важливо», – ділиться Євген.

Катя розуміла на що йде, погоджуючись на стосунки з військовим: «Я розуміла, що мені треба буде його чекати, що я буду хвилюватися дуже сильно, коли не буде зв'язку, але я все одно чекала».

Щойно Євген повернувся із зони виконання бойових дій, він, не гаючи часу, одразу з каблучкою зробив їй пропозицію. Вона сказала: «Так».

А потім, коли Євгену потрібно було виїжджати до Харкова працювати, Катя прийняла

«І все якось з першого моменту у нас так закрутилось, завертілось, що я зрозумів, що вже без неї не зможу», – каже Євген про свою кохану Катерину.

працювала кухарем у цивільному житті, знову підняла тему служби. Їй запропонували піти у зв'язок, і вона погодилася.

Після навчання та оформлення документів, що зайняло майже три місяці, Катя потрапила до того ж підрозділу, де служить її коханий. Євген був радий, що вона опинилася в хорошому колективі, де її одразу оцінили як фахівця. «Всі хлопці одразу почали говорити, що Катерина добре виконує свою роботу, тобто, вона знає своє діло», – каже Євген.

Сьогодні Катя – зв'язківець, і її робота безпосередньо пов'язана з безпекою її чоловіка та його побратимів. Вона встановлює та ремонтує радіостанції на техніці, зокрема на БМП Євгена, забезпечує стабільний зв'язок.

«Іноколи буває так, що я виїжджаю перевіряти зв'язок до свого чоловіка», – розповідає вона.

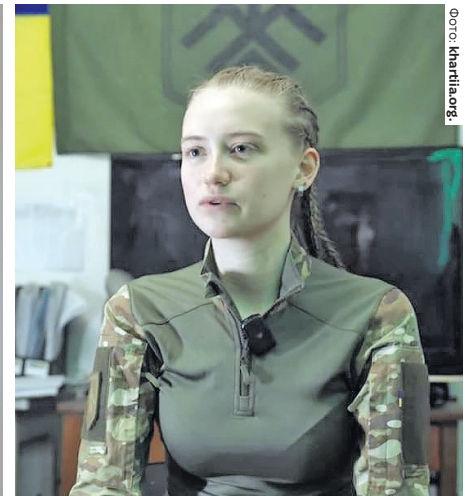
Євген зізнається, що його ставлення змінюється, коли Катя поруч: «Коли з хлопцями, я такий більш, як вам сказати, не агресивний, а «дйорганій» там, можу гаркнути на когось, а коли біля неї – все, «сюсі-мусі-пусі». Євген постійно про Катрину турбується: чи поїла, чи тепло вдяглася, чи виспалася. Навіть купує квіти, коли є можливість.

Для них обох найкраща підтримка і найбільша мотивація – це бути разом. «Нам вистачає просто, щоб ми були разом», – кажуть обоє.

Їхня церемонія одруження відбулася 1 березня, перед тим, як їх оголосили чоловіком та дружиною, вони дали один одному обіцянки.

Катя згадує, що в той момент була «на сьомому небі від щастя». І на поширену думку, що

«Мені сказали: «Ти точно хочеш в батальйон оперативного призначення, це треба виїжджати в сектор?». Кажу: «Та без проблем. Я хочу бути поруч біля чоловіка», – згадує дівчина.

«Щоб я тебе побачив не у формі, а у сукні...»

● **НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ**

Закінчення. Початок – на с. 16

Дана САВИЦЬКА

Весілля було скромне. Друзі з госпіталю, старий капелан, і невелика церква, де пахло воском і яблуками з чужого саду. Вона стояла у простій сукні, він – у випрасуваній формі. В обох – очі, повні світла.

Коли священник промовив «поєднані», вони лише глянули одне на одного й усміхнулися. Без обітниць, без пишних слів. Бо їхнє «так» давно прозвучало там, серед поля, у найважчий день їхнього життя.

Після церемонії Надія виїхала надвір, дивилася на небо – чисте, осіннє. Микола підійшов, поклав руку їй на плече.

– Віриш? – запитала вона.

– У тебе, – відповів він.

Вони йшли дорогою, що вела додому. Десь далеко, за пагорбами, гуркотів фронт – але їх це вже не лякало. Вони знали: навіть посеред темря-

«Пам'ятаєш той бій нашої зустрічі?»

ви завжди є світло, якщо поруч – той, хто назавжди став твоєю надією.

«Я ХОЧУ, ЩОБ ПІСЛЯ ВСЬОГО МИ ЗАЛИШИЛИСЯ ЛЮДЬМИ...»

...Вранці Надія прокинулася раніше, ніж завжди. Кризь фіранки просочувалося м'яке світло, а за вікном чувся спів півня. Дім пахнув кавою й деревом – спокоем, до якого вона так довго йшла.

На столі вже стояла чаш-

ка з її улюбленим малюнком – соняхом. Поруч записка: «Пішов у село, допоможи Микиті з дахом. Не втікай далеко :) М.».

Вона усміхнулася. Той самий почерк, трохи нерівний, але такий рідний.

Минув рік після весілля. Рік, у який умістилося більше, ніж у попереднє життя: відбудований дім, сад, перші учні в її новій медичній амбулаторії. Микола відновився, допомагав людям, ремонтував те, що інші вва-

жали зламаним – не тільки речі, а й душі.

Іноді, коли вони разом їхали до міста, він жартував: – Пам'ятаєш, як ти мене з того поля витягла?

– А ти пам'ятаєш, як я потім не давала тобі ходити без бинта? – сміялася вона.

– То ти просто хотіла, щоб я залишився під наглядом.

Їхні жарти були тихими, ніжними – з тих, що зігрівають, а не болять.

Того дня Надія вирішила прибрати в шафі. Дістала

старий військовий рюкзак – той самий, із якого все почалося. Усередині лежав клаптик паперу.

Той лист, що він дав їй у госпіталі: «Я хочу, щоб після всього ми залишилися людьми...».

Вона перелічила й раптом відчула, як у горлі щось стислося. Бо залишилися – людьми, живими, разом.

І хоч навколо світ все ще не був мирним, у їхньому домі панував спокій.

Микола відновився, допомагав людям, ремонтував те, що інші вважали зламаним – не тільки речі, а й душі.

...Коли Микола повернувся, він застав Надію на ганку. Вона сиділа з чашкою чаю, дивилася, як сонце сідає за горами.

– Усе гаразд?

– Так. Просто думаю, як дивно життя все склало. Ми обоє могли не зустрітись...

– Але зустрілися, – сказав він і сів поруч. – Бо кожен має свій шанс. Тільки треба його впізнати.

Вони мовчали. Поруч ріпіло дерево, у траві ховався коник.

– Пам'ятаєш той бій нашої зустрічі? – спитала вона.

– Як не пам'ятати. Ти тоді

сказала: «Тримайся». І я тримався. За тебе.

Він обійняв її. Її голова лягла на його плече, і цей дотик був кращий за будь-які слова.

– Надю, – тихо мовив він, – я іноді думаю: може, все, що було, потрібно було тільки для того, щоб ми зустрілися?

– Може. Але я не хочу більше, щоб ти йшов туди, де темно.

– Не піду. Тепер моє місце – тут, із тобою.

...Наступного ранку вони разом йшли стежкою до амбулаторії. Діти вітали-ся, собаки бігли слідом, а сонце ніжно торкалося їхніх плечей.

Надія зупинилася й подивилася на нього:

– Знаєш, Миколо, мені здається, ми тепер маємо свій фронт, але він – мирний.

– І ми переможемо, – кивнув він. – Бо ми – разом. Вона усміхнулася:

– Разом – це й є перемога.

Вони йшли далі, тримаючись за руки. І попереду, там, за полем, уже виднівся дім, де пахло хлібом, кавою й любов'ю – тією, що народилася не зі слова, а з вчинку, з погляду, з одного короткого: «Ти мене чуєш?».

Бо іноді, щоб знайти своє щастя, треба просто вижити, дочекатися – і повірити, що навіть серед темряви є хтось, для кого твоє ім'я – це надія.

Перший чоловік довів народну артистку України до анорексії й змусив зробити аборт

● **ЖИТТЄВА ДРАМА**

Катерина Бужинська розповіла про важкі стосунки з Юрієм Квеленковим, який був її продюсером. І хоч він старший за співачку на 20 років, став її першим чоловіком

Віра ХМЕЛЬНИЦЬКА, tsn.ua

Продюсером Катерини Квеленков став, коли вона ще була підлітком і отримала гран-прі одного з пісенних конкурсів. Саме тоді він довів дівчину до критичного схуднення, коли заявив, що вона має зайву вагу.

«А я ж – дитина, підліток, якраз коли тільки набираю ось цей сік, я ще навіть не

сформувалася як дівчина. Він сказав, що я повинна голодувати. Я їла один м'який сир раз у день. Я схудла на 10 кілограмів. Я важила 42. Мене не було видно. Мене вітром здувало», – розповіла співачка в інтерв'ю Славі Дьоміну.

Бужинська вважає, що чоловік її ніколи не любив, а використовував. Після одруження навіть змусив Катерину зробити аборт.

«Я в 19 років після весілля вагітню, а він мені каже: «Ні, у нас конкурс. Маленький термін, не переживай, треба позбутися, нічого не буде. Не кажи мамі. Не кажи нікому». Він мене закрив. Він заборонив мені спілкуватися з подругами», – поділилась артистка.

Однак Бужинська вірила чоловіку і думала, що він їй не зашкодить. Також Юрій завж-

ди говорив, що Катерина – не красива, забороняв співакці носити відкритий одяг, бо боявся, що вона покине його.

При цьому всьому співачка каже, що... так і треба було! «Я все одно хочу йому подякувати за той великий внесок. Я сама, можливо, не відбулася б. Мені потрібна була така школа. Мені потрібно було пережити такий біль, щоб стати сильною і вміти радіти хорошему», – вважає Бужинська.

ДО РЕЧІ

Востаннє колись подружжя спілкувалося приблизно рік тому. Тоді в Юрія була травма, тож Катерина запропонувала йому допомогу, однак чоловік заявив, що йому нічого не потрібно від артистки.

Катерина Бужинська мала й інших чоловіків. Пластичний

Юрій завжди говорив, що Катерина – не красива, забороняв співакці носити відкритий одяг, бо боявся, що вона покине його.

хірург Володимир Ростунов був її цивільним чоловіком. Від нього співачка народила доньку Олену.

У квітні 2014 року Бужинська виїхала заміж за болгарського підприємця Дімітара Стойчева. У грудні 2016 року вона народила двійню: сина Дмитра і доньку Катерину.

Зараз співачка каже, що щаслива в цьому шлюбі. Пара з дітьми перебуває в Болгарії. Тим часом найстарша 17-річна донька артистки Олена живе в Німеччині, де навчається.

Катерина Бужинська разом із нинішнім чоловіком-болгариним Дімітаром Стойчевим і молодшими своїми дітьми.

Загублена в чужому часі

● НА ПОВОРОТАХ ДОЛІ

Закінчення.
Початок – на с. 16

Ольга ЧОРНА

Вродлива молода жінка з претензійним іменем Капітоліна запримітила Ігоря в офісі свого дядька, де працювала. Тенькнуло серце. Незнайомець їй сподобався. Капітоліна «западала» на вродливих, атлетичного складу чоловіків.

Дізналася, що приїжджий, одружений. Але хіба це могло її спинити? Капа, так називали її рідні та друзі, отримувала все, що хотіла. Вирішила отримати й Ігоря. А він і не дуже впирався. Капа – з багатой родини.

А Володимира... Вчителька англійської у місцевій школі. Батько працює водієм на хлібозаводі. Мати на цьому ж підприємстві пекарем. Володимира добра, розумна і вродлива. Ігор її кохає. Ні, кохав, поки не зустрів Капу...

Ігор із Володимирою жили не гірше і не краще, ніж багато хто у їхньому містечку. До зарплати вистачало, проте розкошувати не доводилося. Син-підліток просив улітку завезти на море. Збиралися. Але гроші пішли на ремонт авто, яке Ігор добряче стукнув.

...Капа діяла рішуче. Познайомилася з Ігорем. Запросила на каву, а фактично – на побачення. Після кави – додому. Зізналася, що він їй подобається. А йому припала до душі простора квартира. Доглянутість Капи. Запах дорогих парфумів. Уміст холодильника.

– Залишайся зі мною, – запропонувала.

– У мене – дружина і син.
– Дружина до уваги не береться. А син... Хочеш, візьмемо його жити до себе. Дітей я все одно не народжу.

...Ігор міркував над пропозицією Капи, прикидав свою вигоду та розмову з дружиною.

Володимира бачила: чоловіка щось гризе. Запитувала. Відмовчувався. Відкладав розмову. І нарешті...

– Маю тобі сказати дещо...

– У тебе є коханка? – перебила Володимира.

– Жінка, з якою збираюся

«Древньоєгипетський анк – ключ до вашого нового, іншого життя. Ви не даремно знайшли годинник із цим гравіруванням».

жити. Синові сам все поясню.

– Гадаєш, Віталікові це сподобається?! Ти ж для нього – найкращий у світі тато...

Розлучилися Ігор з Володимирою без скандалів. Віталік залишився з матір'ю. Навідувався до батька, який переїхав жити до Капи. Дуже сумував за Ігорем.

Містечко гуділо. Шкодували Володимиру. Ігореві ж батьки приязно поставилися до нової синові пасії. Точніше, до її статків і статусу...

...Ігор із Капою готувалися виїжджати жити за кордон. Віталік ще не досяг повноліття. Хотів поїхати з батьком. Володимира була проти. На неї напосілися всі: колишні свекри, експлуатувальники. І головне – син.

– На Віталіка за кордоном чекає щасливе майбутнє, – переконував Ігор.

– Ти не бажаєш добра власному синові, – шипіла колишня свекруха.

Віталік дувся. А якось сказав:

– Мамо, якщо не відпустиш з татом, утечу з дому. Назавжди.

– Не відпущу.

– Ненавиджу тебе!!!

І Володимира здалася. Підписала документи. Відпустила сина. Після цього на неї почали косо дивитися в школі. А директриса наче між іншим кинула:

– Що ж ви за педагог, коли не могли втримати власного сина.

Володимира зрозуміла: їй поки що толерантно вказують на вихід...

...Віталік до матері навідувався рідко. А її в гості не запрошував. Синові уже двадцять п'ятий. Володимири – сорок п'ятий...

У чужому місті жінці спершу було тяжко. Розраджувала мати двоюрідна сестра, в якій поселилася. Тітка Віра колись працювала на місцевому підприємстві. Отримала квартиру. Заміж не вийшла. Хворіє. Присутність племінниці виявилася доречною. Навіть житло обіцяла переписати на неї, бо ближчих родичів нема.

Володимира працювала в бюро перекладів. Крім англійської, добре знала поль-

ську. У вільний час займалася репетиторством.

...Змінила зачіску, колір волосся, гардероб... У Володимири майже всі речі були чорно-сіро-синьо-білих кольорів. Хоча б якась червона або рожева пляма. Тепер у її гардеробі та житті стало більше тонів і відтінків.

Тітку Віру все частіше турбувало серце. І ось вона відійшла у засвіти, залишивши племінниці житло та самотність.

...Зателефонував Віталік. Сказав, що заручився з дівчиною на ім'я Софі.

– Я хотіла б познайомитися з твоєю нареченою.

Промовчав. Почала розпитувати про Софі. Послав-

“**«Ти не бажаєш добра власному синові», – шипіла колишня свекруха.**

шись на зайнятість, син вимкнув зв'язок.

– Чому ти так чиниш? – мовила крізь сльози.

...Вона неквапом крокувала осіннім парком. З думки не йшла розмова із сином. Присіла на лавці. До неї підбігло дівчатко. Зацікавлено глянуло на Володимиру.

– А мені дідусь не дозволяє сидіти на лавці, бо вона – холодна, – серйозно мовила малеча.

Жінка усміхнулася.

– Як тебе звати, розумнице?

– Ангел.

– ???

– Ангеліна, – сказав чоловік на вигляд років п'ятдесяти п'яти, очевидно, дідусь маленької. – А сьогодні справді холодно сидіти.

Володимира махнула у відповідь рукою.

– У вас щось трапилось?

Мимоволі відкрила незнайомцеві душу.

– А я вже кілька років удівець. Син із невісткою живуть окремо. У вихідні привозять Ангеліну. Біля їхньої новобудови майже нема дерев. А тут така розкіш для дитини.

Дійшли до дороги. Дмитро Миколайович мешкав на сусідній вулиці. Попрощалися. Дівчатко помахало їй рукою.

– Па-па, Ангеле...

У Володимири з'явився новий учень. На репетиторство хлопчика приводила бабуся. Дивна така. Екстравагантна. Каже, що вміє «відчувати» людей і читати долі

по зорях та числах. Володимира не дуже у все те вірила. А Варвара Модестівна якось мовила:

– Ви, голубонько, загубилися в чужому часі.

– Це ж як?

– Ви ж знаходили якусь річ. Хіба не так?

– Годинника.

– А знаєте, що вони – живі істоти? Люди помиляються, коли вважають, що це лише шматочок металу. Годинники вбирають енергію своїх власників. Проживають з ними смутки та радощі, зустрічі та розлуки. Рухають час. А час рухає наше життя. Ви ж знаєте, мабуть, коли людина залишає цей світ, її годинник зупиняється.

Володимира показала Варварі Модестівні чийось згубу. Та, глянувши на часомір, сказала:

– Власниця годинника – велика життєлюбка. Добра та світла. А ще про таких кажуть: легка на підйом.

– Мені б повернути згубу, та не знаю кому.

– Усе в нашому житті має значення. Для чогось речі втрачаємо, для чогось – знаходимо. Як і людей. Буває, знайомство та спілкування з людиною стає святом. Інколи ж – випробуванням та розчаруванням. А загалом – це для нас уроки...

...У неділю Володимира вибралася до парку. Синоптики з понеділка обіцяють похолодання та дощі. А цього листопадового дня осінь розщедрилася на пізнє тепло. На алеї примітила Дмитра Миколайовича з внучкою. Він також побачив її. Помахав рукою. Рушив назустріч.

– Останній теплий день, – сказав, привітавшись. І не наслідився зізнатися, що чекав на зустріч із Володимирою.

...Зате Варвара Модестівна, коли привела внука на репетиторство, змовницьки мовила:

– Володимиро Тарасівно, у вас з'явився залицяльник. Гарна людина. Не робіть здивовані очі, ви не знаєте, про кого йдеться. Древньоєгипетський анк – ключ до вашого нового, іншого життя. Ви не даремно знайшли годинник із цим гравіруванням. Я ж казала: усе в цьому світі має значення. Цей чоловік буде шанувати вас. Але мушу сказати... ваші стосунки з сином залишатимуться холодними. Доторк чужого ангела зігріватиме ваші руки. А от душу... не знаю...

● ВІЧНІ ІСТИНИ

• Завжди цінуй те, що маєш, бо настане день, коли озирнешся назад і зрозумієш: найдорож-

чим у житті були люди й миті, які тоді здавалися такими звичними. Цінуй дрібниці – усмішку, турботу, добре слово. Цінуй тих, хто поруч, їхню доброту

і терпіння, бо життя іноді забирає більше, ніж дає. Цінуй кожен день і кожен поцілунок, бо ніхто з нас не знає, який із них може виявитися останнім.

• Софія – найпопулярніше у світі ім'я. Воно зустрічається серед католиків, православних християн, протестантів, мусульман і атеїстів. У перекладі з грець-

кої Софія означає «мудрість», існує варіант перекладу «розум», «наука». Ім'я продовжує набирати популярності, заміщаючи раніше популярні Марія та Ганна (Анна).

«Я народила дитину від чоловіка, який сидів у в'язниці разом із моїм сином»

● ПЕРЕХРЕСТЯ ДОЛІ

Андреа Касаменто, вдові із середнього класу столиці Аргентини Буенос-Айреса, було 40 років, коли її спокійне, безтурботне життя перевернулося з ніг на голову

Паула БІСТАНЬНО, bbc.com

«Я ЩЕ НЕ РОЗУМІЛА, ЩО ВЖЕ СТАЛА ОДНІЄЮ З ТИХ ЖІНОК У ЧЕРЗІ»

У березні 2004 року, проводячи вихідні з друзями на околиці міста, Андреа отримала дзвінок із повідомленням, що старшого з трьох її дітей, 18-річного сина, заарештували за пограбування.

«У моїй голові не вкладалося, що він може бути у в'язниці – як у фільмі», – каже Андреа, сміючись, бо на стіні позаду неї висить постер фільму «Жінка в черзі» (La mujer de la fila, 2025) – стрічки про неї, яка щойно вийшла в прокат в Аргентині та Уругваї й з'явилася на Netflix із 31 жовтня.

Хуана заарештували, коли він сидів із дівчиною у барі в суботню ніч, і звинуватили у крадіжці з ножом чотирьох емпанадас – популярних у Латинській Америці пиріжків.

...У понеділок, після арешту Хуана, Андреа зранку прийшла до суду «пояснити судді, що це все – помилка». Але суддя відмахнувся від неї, сказавши: «Я не хочу жодних протестів під своїм судом, тож ваш син залишиться у в'язниці, поки все це не буде вирішено».

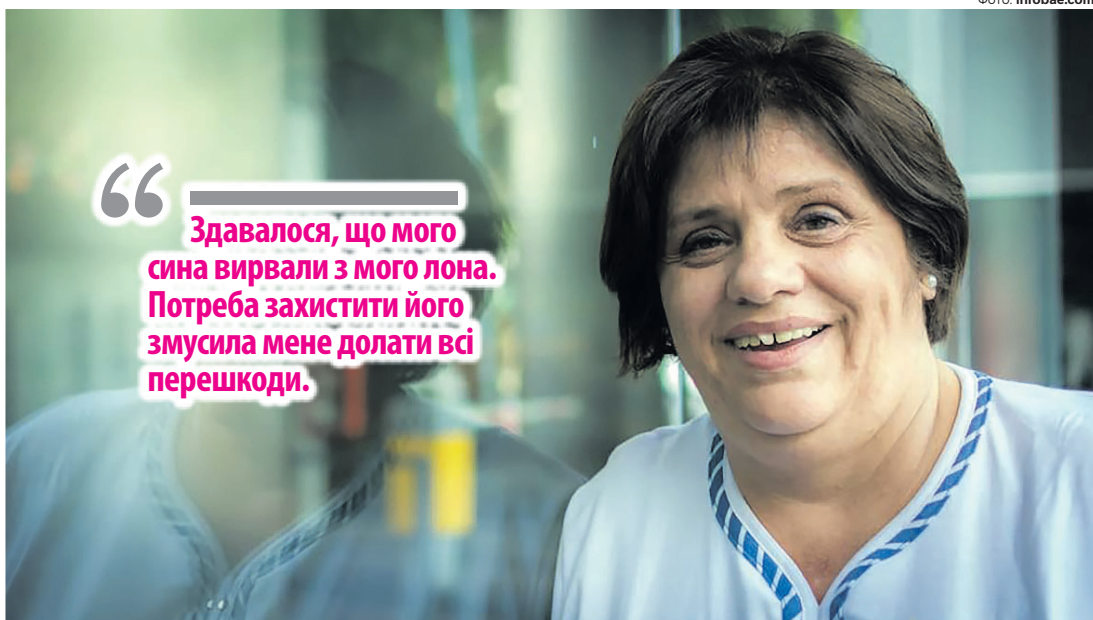
Так почалася подорож, що тривала вісім місяців.

«Моє життя перетворилося на кошмар», – каже Андреа. – Через кілька днів, без суду, Хуана відправили до в'язниці суворого режиму Есейса (за більш ніж годину їзди від нашого дому) – і я зламалася».

Не розуміючи, як працює система, Андреа прийшла до в'язниці в день переведення, щоб побачити свого сина, якого тримали в ізоляції, але її не пустили.

І це було її перше знайомство з тією «чергою», яка дала назву фільму – майже всі там були жінки, деякі – з дітьми, із сумками, які чекали біля воріт.

«Вони були там, але я їх не бачила», – каже Андреа. – Мені здавалося, що моя ситуація – інша. Я не мала уявлення, що таке в'язниця. Це зовсім не

“Здавалося, що мого сина вирвали з мого лона. Потреба захистити його змусила мене долати всі перешкоди.”

«Сьогодні в нас – чудова родина з проблемами, з якими стикаються всі родини», – каже Андреа, яка на фото з чоловіком, якого 15 років провувала у в'язниці, і з сином, якого їм «лелека» подарував там же, за ґратами.

було частиною мого світу. Я ще не розуміла, що вже стала однією з тих жінок у черзі.

Наступні вісім місяців Андреа чотири рази на тиждень їздила до в'язниці Есейса.

Два з цих днів були відведені для побачень. Інші два вона просто чекала біля воріт «на випадок, якщо його винесуть мертвим».

«Якщо мій син вийде звідти мертвим, я маю бути першою, хто його обійме, бо я його народила», – каже Андреа.

«Кожного дня тих восьми місяців я боялася, що його вб'ють – що одного дня він просто більше не подзвонить», – додає вона.

«ОДРУЖИТИСЯ Я ЗАПРОПОНУВАЛА САМА...»

У перший день, коли Хуан не подзвонив, Андреа поїхала до в'язниці, але її не пустили. Згодом вона отримала дзвінок від чоловіка, який представився Алехо і сказав, щоб вона не хвилювалася – Хуан живий, але стався бійка, і його посадили в карцер.

Чоловік пообіцяв передзвонити – і дотримав слова. Відтоді Андреа почала отримувати дзвінки не лише від Хуана, але й від Алехо.

«Ми почали говорити й більше не зупинялися», – каже вона. – Я залишилася сама. Ніхто мене не розумів – ні родина, ні друзі, ніхто».

І Алехо став «чарівною оазою, єдиним, хто змушував мене посміхатися й проходити через це пекло з меншим болем», додає Андреа.

«Я не могла думати ні про що, крім як про те, щоб витягнути Хуана з в'язниці. Здавалося, що мого сина вирвали з мого лона. Потреба захистити його змусила мене долати всі перешкоди, які вони ставили на моєму шляху. А Алехо, крім того, що дбав про Хуана всередині, радив мені діяти, боротися, шукати шляхи, щоб пришвидшити процес», – каже вона.

Андреа переїхала з двома молодшими дітьми до матері й продала свій дім, щоб оплатити адвоката, який довів, що Хуан не мав жодного стосунку до пограбування, в якому його звинувачували.

Після восьми довгих місяців Хуана звільнили, але Андреа продовжувала ходити до в'язниці щотижня ще 15 років.

«Ув'язнення мого сина назавжди змінило мене», – каже вона. – Це було як пробудження, ніби хтось підняв

завісу, яка не дозволяла мені бачити далі свого світу, хоча я й не обирала цього».

«Але історія з Алехо була іншою – бо це не щось, що трапилося зі мною, а щось, що я сама обрала», – додає Андреа. – Але я не вибрала чоловіка, який був у в'язниці. Я вибрала Алехо – просто Алехо був у в'язниці».

Алехо був засуджений за серію пограбувань. На момент, коли він познайомився з Андреа, йому залишалося відбутися ще близько 15 років.

«Тоді я розуміла, що це означає – але мені було байдуже, бо я його побачила й хотіла залишитися з ним. Для мене все, що мені говорили, не існувало. Я пережила в'язницю з моїм сином – але не з Алехо. Я приходила до в'язниці, сідала з ним за стіл, ми розмовляли – і це було, ніби ми сиділи у барі», – згадує Андреа.

«Просто дивитися на нього було достатньо. Були лише він і я. Чому я мала б відмовитися від цього? Після всього, через що я пройшла, я не збиралася відмовлятися від своїх почуттів – бо знала, що в будь-який момент усе може зникнути в одну мить. І нехай інші думають, що хочуть», – додає вона.

Невдовзі Андреа вирішила діяти.

«Було багато бюрократії, щоб потрапити всередину, тож, щоб спростити процес, я запропонувала одружитися», – каже вона, сміючись.

Але вона не очікувала, що Алехо відреагує так швидко – він одразу домовився, щоб суддя приїхав до в'язниці й оформив весілля.

«Ми одружилися, і я поїхала – сама», – каже Андреа. – Я була щаслива, і цього мені вистачало – але одна жінка з черги на побачення чекала на мене зовні. Вона сказала мені: «Як ти можеш просто лягти спати після весілля?» І запросила мене випити пива, щоб відсвяткувати».

«УСЯ КАМЕРА КОХАНОГО ЧУЛА, ЯК З'ЯВЛЯВСЯ НА СВІТ НАШ ХОАКІН...»

Згодом у Алехо почали налагоджуватися стосунки з його донькою, завдяки Андреа, яка приводила її на побачення. А ще він хотів дитину.

Андреа хвилювалася, що вже надто стара, щоб стати матір'ю, але каже: «Щось усередині мене підказувало, після історії з Хуаном, що я повинна знову стати матір'ю. Але мені також здавалося не ймовірним, що життя може народитися у в'язниці. Це було ніби спосіб кинути виклик самим межам ув'язнення та темряві, якою є тюрма. І народилося життя, таке чудове – життя нашого сина Хоакіна».

У день, коли почалися перейми, у червні 2005 року, Андреа була у в'язниці.

«Дівчата з черги були поруч зі мною й довели акушерку до казку, щоб вона дозволила подзвонити Алехо, аби він почув народження з в'язниці», – каже вона. – Він і вся камера це чули. Наступного дня йому дозволили прийти до лікарні, щоб побачити сина».

Шість років тому Алехо нарешті звільнили.

«Це було велике питання для мене – як ми житимемо на волі?» – каже Андреа.

«Я дуже боялася, бо у в'язниці я була всім його життям, а що тепер? Нам довелося вчитися, знаходити свій ритм. Йому також потрібно було подолати страх перед зовнішнім світом», – додає вона.

«Сьогодні в нас – чудова родина з усіма тими проблемами, що бувають у будь-якої сім'ї. Іноді ми ладнаємо краще, іноді – гірше, але всі знаємо, що завжди можемо покластися одне на одного», – каже Андреа.

«Ми кохасмо не тих, хто ідеальний, а тих, без кого неможливо уявити життя» (Нелл Гарпер лі (1926 – 2016), американська письменниця та публіцистка, нагороджена за роман «Убити пересмішника» Пулітцерівською премією 1962 року).

volyn.com.ua

«Так ніхто не кохав»

Нас називають «Поколінням між двома світами»...

● З ГЛИБИНИ ДУШІ

Ми – останні діти, які грали надворі, поки не спалахували вуличні ліхтарі. Наші імена носив вітер, коли мами кликали нас додому на вечерю.

Ми – діти збитих колін, телефонних гудків і тихих неділь.

Ми – міст. Ми – народжені приблизно між 1955 і 1985 роками

Автор НЕВІДОМИЙ

Ми виросли в світі, що рухався зі швидкістю велосипеда, а не широкосмугового інтернету.

Ми вмili нудьгувати.

І саме в цій нудзї ми знаходили магію.

Коли йшов дощ, у нас не було тисячі серіалів на вибір.

Ми сиділи на килимі, слухали шипіння платівки перед тим, як зазвучить музика.

Ми спостерігали, як краплі змагаються по склу.

Це було наше «високе розширення».

Наші післяобіди ря-

А тепер і до РАЦСу нареченим можна, завдяки відеозв'язку, піти окремо.

тував м'яч, кілька друзів і шматок тротуару.

Ми будували форти з ковдр і коробок.

Каталися на велосипедах із високими кермами, із колінами в пластирях і серцями, повними пригод.

Ми – останні, хто пам'ятає запах друкарського спирту на шкільних аркушах – той солодкуватий хімічний аромат перевірки чи дозволу на екскурсію.

Ми знали мистецтво очікування.

Ми писали листи – справжні, на папері, чорнилом.

Виливали душу,

складали аркуш, заклеювали конверт – і чекали.

Дні. Тиждні.

І, коли відповідь приходила, – читали її десятки разів, запам'ятовуючи кожне слово.

Ми спілкувалися телефоном, прив'язаним до стіни.

Шнур тягнувся через кухню, обмотуючись навколо ніг.

Щоб поговорити з другом, спершу треба було привітатися з його батьками.

Ми знали номери напам'ять – цілий каталог нашого маленького світу, викарбуваний у

пам'яті.

Ми – покоління, що творило музику.

Сиділи біля радіо, палець на кнопках «Record» і «Play», чекаючи улюблену пісню, щоб DJ не встиг загово-

рити на вступі.

Кожна касета – витвір мистецтва. Визнання в любові.

Ми вирости на довірі, не на пароліях.

Ми знали сусідів.

Друзі не писали: «Я вже тут».

Вони дзвонили в двері. Стояли на ганку й кликали тебе по імені.

Наші двері залишалися відчиненими.

Ми зростили в світі, де помилка була нормальною, а нудьга – паузою перед ідеєю.

Світ, у якому речі лагалися – і їх лагодили.

“ Ми –

покоління справжніх розмов, кухонних столів із запахом кави й диму, довгих дзвінків із телефонної будки з кишенею монет.

Ми не викидали то-стери – ми їх ремонтували.

Штопали джинси. Виправляли стосунки.

Ми бачили велику зміну.

Світ із чорно-білого став кольоровим.

Ми – перші, хто грав у Pong і Atari.

Ми – підлітки, що вперше почули той дивний свист модему, який з'єднував нас із

невидимим світом.

Ми вчилися друкувати на клавіатурі, але досі маємо підпис, який навчила нас бабуся.

Ми розуміємо, що таке «хмара», але все одно маємо коробки з фотографіями, на звороті яких – дати, написані ручкою.

Ми дивимось на дітей сьогодні – їхні обличчя сяють від екранів – і тихо думаємо: що вони втратили в обмін на все, що здобули?

Ми – покоління справжніх розмов, кухонних столів із запахом кави й диму, довгих дзвінків із телефонної будки з кишенею монет.

Ми навчилися, що щастя – це не фільтр, а відчуття.

Що зв'язок – це не Wi-Fi, а – погляд в очі.

Що пам'ять – не на сервері, а – в нас самих.

Світ став швидшим. Яскравішим. Голоснішим.

І часом – холоднішим.

Але ми носимо тишу всередині.

Ми – міст між учора й сьогодні.

Ми – перекладачі. Вони можуть бачити в нас минуле.

Але ми – якорі. Ми – ті, хто пам'ятає, чому.

Минуле не було ідеальним.

Але воно було справжнім. Відчутним. Людським.

І це – пам'ять, за яку варто боротися. Миру та нехай все буде добре!

«І вона стала тією, в яку я колись закохався...»

● ШПАРГАЛКА ДЛЯ ВСІХ

– Знаєш, у чому секрет щасливих стосунків? – запитав старий чоловік.

– Не знаю, скажіть, будь ласка, – відповів юнак.

– Все життя чоловіки нарікають на жінок. З роками, навіть у шлюбі, все частіше можна почути: «Ти змінилася, колись ти була іншою...»

Дмитро ДНІСТЕР, «Життя, яке воно є»

Коли мені було трохи за тридцять, я теж мав жінку, яка, як мені здавалося, стала гіршою. Я не розумів, чому.

Одного вечора, замість того, щоб їхати до неї чи йти з друзями на пиво, я залишився вдома, сів у крісло (так, із

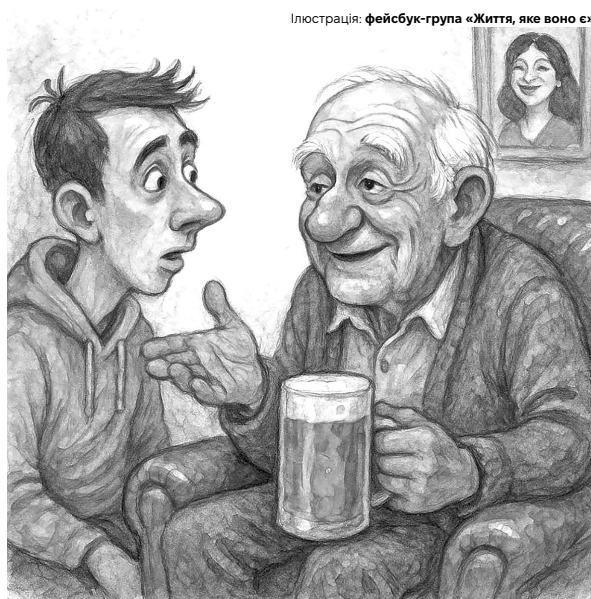
пивом, але справа – не в ньому) – і почав думати. Думав до опівночі. І раптом мене наче блискавкою вдарило...

Згадай, як усе починається. На початку кохання – все просто. Ти стараєшся, і вона – теж. Кажеш їй, що любиш, що вона гарна, що пахне, як весна. І вона у відповідь каже, який ти чудовий. Ви бачитеся

щодня, даруєш дрібниці, запрошуєш кудись, і вона цінує це, сяє любов'ю – для тебе і для світу.

А потім приходить звичка. Вона для тебе така ж гарна, але ти вже не кажеш їй про це. Любиш – але не нагадуєш їй. Даруєш щось – але рідше. Все частіше ходиш без неї. І одного дня забуваєш, що поруч – не просто жінка, а – твоя людина.

І саме тоді вона стає холодною, дратівливою, байдужою. І тобі здається, що все, що ти робиш, – не так. Ти забув, не подзвонив, не поцікавився. І ось тоді я нарешті прозрів.

«Щасливий шлюб тримається на тому, що ти пам'ятаєш, чому колись покохав».

Я почав знову любити її – як уперше. Хвалити, дякувати, дивитися з теплом. Часом відкладав своє хобі чи

зустріч із друзями, щоб бути з нею. І вона повернулася. Стала тією, в яку я колись закохався.

“ Я почав знову любити її – як уперше. Хвалити, дякувати, дивитися з теплом.

– Тепер розумію, – сказав юнак. – То вона залишилася з вами?

– Так, – усміхнувся старий. – Вона досі – зі мною. Може, має більше зморшок і сивини, але вона любить мене так, як я того заслуговую. Бо я не перестав цінувати її щодня. І, знаєш, – додав тихо, – щасливий шлюб не тримається на обітницях. Він тримається на тому, що ти пам'ятаєш, чому колись покохав.

Син намагається повернути колишню дружину, яку сам же й кинув...

● З ПОШТОВОЇ СКРИНЬКИ

Я вже навіть нічого синові не кажу, просто спостерігаю збоку

Надія ІВАНІВ, zyttia.org

Усе в них було нормально, поки не настала пора декрету. Валя за вагітність сильно набрала. Мені невістку було щиро шкода, бо я чудово її розуміла. У мене друга вагітність теж складна була, теж вага сильно вгору поперла, і я теж собі страшенно не подобалася.

Тож я намагалася Валюшу підтримувати, а синові вчасно давала запотиличники, коли він починав щось бурчати. Мужикам не зрозуміти, що вагітність – це далеко не легка прогулянка. А якщо вагітність ще й важка, то життя взагалі на пекло може перетворитися.

І в мене, і в доньки з невісткою досі – чудові стосунки. Валя – дуже розумна дівчина, красива, хазяйновита, а ще вона кохала мого недалекого синовця, який це не цінував.

ФОТО: depositphotos.com.

«Валюша і до декрету поганулею не була, а тут – розцвіла».

Коли малюк народився, ми намагалися невістці допомагати. Спочатку я відпустила брала на два тижні, потім – донька. Валі треба було зі своїм здоров'ям розбиратися, бо її і зашивали, і всередині якісь проблеми були, і гормони скакали.

Син же майже не брав участі, «відмазувався» своїм «я не знаю, я не вмію». Та він навіть не намагався вчитися!

“

– Ти – батько чи погуляти вийшов? Чому в тебе тільки дружина дитиною займається?

Ми з ним кілька разів із цього приводу знатно пособачилися, тому що мені за нього було соромно.

– Ти – батько чи погуляти вийшов? Чому в тебе тільки дружина дитиною займається? – намагалася достукати-

ся до цієї дубини нерозумної.

А він мені – у відповідь: «Я – працюю, це вона в декреті сидить». Як дала би! Вона ж не тільки з дитиною сидить, а й удома прибирає, їсти готує, продукти купує. А це все – теж сили і час.

Але син сильно в себе повірив. Мене не слухав, від сестри відмахувався, дружину вічно діставав причіпками.

А коли їй собою займатися? У неї в добі теж усього – двадцять чотири години. Та й не все від невістки залежало. Якщо в організмі – збої, які лікарі не можуть вирішити, то тут хоч узагалі не їж і кремами мажся з раннього ранку до ночі – результату не буде.

Як Валя його за такі слова скворідкою жодного разу не приголубила: для мене досі таємниця – велика. Але терпіла, старалася, у спортзал пішла, щоб у форму прийти, але, як говорилося раніше, не в цьому була справа.

Син вирішив, що така дружина йому не потрібна і зажадав розлучення. Невістка поревіла, але пішла і все підписала. Ми всією сім'єю були в глибокому шоці від такого рішення. Син почув від усіх нас усіляку неприємну

на дитину, а й на себе. Син обурювався спочатку, потім із ним батько поговорив.

Ну й онука ми не кидали, звісно. Бачилися регулярно, забирали до себе на вихідні, даючи невістці відпочити. Тільки син був осторонь і з дитиною не спілкувався. Він активно будував особисте життя.

А Валюша нарешті розібралася зі здоров'ям: їй підібрали терапію, дієти, рекомендації, і вона стала дуже швидко худнути та гарнішатися. Два роки вона посилено працювала над собою, дотримувалася всіх порад лікарів, здавала аналізи, ходила на консультації, і це все дало свій результат.

Погарнішала невістка сильно. Вийшла на роботу, оновила стиль, змінивши і зачіску, і манеру одягатися. Вона і до декрету поганулею не була, а тут – розцвіла.

Смішно, але це розгледів і мій син. Пересікся з нею, коли вона за онуком приходила, очманів від побаченого і загорівся ідеєю повернути її собі. Тільки ось Валюші він зовсім не потрібен: вона вже про його гниле нутро все знає.

А син ходить за нею другий рік, як зачарований, квіти посилає, кличе кудись, раптово вирішив із дитиною спілкуватися. Але Валя хоч і не забороняє йому спілкуватися з дитиною, але сама на контакт не йде. І правильно робить.

Вона собі кращий варіант знайде, а моєму синові такий скарб вдруге в руки не попадеться. Нехай тепер ходить і лікті кусає.

Подзвоню сьогодні в Небо...

● ДО СЛІЗ

Щоб просто спитати – як там, ти?

Як минув твій день? Чи падає дощ, солодкий і дрібненький, як цукрова пудра?

Чи місяць там кидає свою тінь на твої небесні стежки?

Чи гріє тебе сонце? Чи відчуваєш ти обійми його променів, як колись тут, на Землі?

І ще спитаю – чи є там дерева?

Чи шумлять вони так само, як ті, під якими ми сиділи в тиші, коли світ здавався простим і добрим.

Я дзвоню, бо

«Бо любов – це нитка, що тягнеться між двома світами».

І я все одно чую тебе. У вітрі. У шелесті трав. У снах, що приходять раптово.

Бо любов – це нитка, що тягнеться між двома світами. І, поки вона є, ми будемо поруч. Завжди.

Джерело: Kenguru.ua.

Протри пил, якщо вже дуже треба...

● СЕ ЛЯ ВІ

Помий вікна у суботу, витруси килими, спробуй усе розпланувати, доробити, перевірити, встигнути, виконати всі очікування

Кармен ГЕРЦЕНГЕЛЬ

Але пам'ятай: настане час, коли ти постарієш. І багато речей, які зараз

здаються простими, уже не вдаватимуться так легко.

І коли тебе не стане – бо кожен із нас колись піде, – ніхто не згадає,

скільки ти разів витирала пил, скільки вікон помила чи скільки рахунків заплатила. Навіть твій дім цього не запам'ятає.

Люди згадають інше – твою доброту, твою радість, твою любов. І те, чого ти їх навчила.

Тож живи зараз. Користуйся життям, насолоджуйся ним, радій кожній дрібниці, кожній теплій миті.

Бо саме з таких моментів і складається щастя.

Історії неймовірних людей, які надихають, – у новому нашому виданні –

«Цікава читанка»

Передплатіть! Всього 18 гривень на місяць.

Передплатний індекс: 38036.

«записи слова Світ Діабол: «ПРАЦЮВАТИ ПОТРІБНО НЕ 12 ГОДИН НА ДОБУ, А ГОЛОВНО» -»

Цікава Читанка

Леся Нікітюк не вступила до театральної через... Богдана Бенюка?

«Історія ШИВЕРА. Спробуйте у жартах популярної телеведучої розпізнати... жарт. Скажімо, що вона справді могла стати членом Національного банку України?»

Із працівників банку – у кондитери. Бо цього прагнула її душа!

«Кохання – це найсолідніший біль» (Рабіндранат ТАГОР (1861 – 1941), бенгальський та індійський письменник, поет, драматург, композитор, Нобелівський лауреат).

volyn.com.ua

«Так ніхто не кохав»

Хрусткі зовні та ніжні всередині бельгійські вафлі на сметані

Така смакота стане вашою фішкою!

● ЗАПИСУЙТЕ РЕЦЕПТ!

Хочете приготувати ідеальні бельгійські вафлі? Такі, щоб з рум'яною хрумкою скоринкою ззовні, але – ніжні та пишні всередині. Тоді беріть цей рецепт та мерщій на кухню!

Євген КЛОПОТЕНКО, шеф-кухар, ресторатор, громадський активіст, блогер та телеведучий

Завдяки використанню сметани та збиванню яєць з цукром до піни, вафлі виходять пишними, а крохмаль в тісті додасть їм бажаної хрумкости.

З такої кількості інгредієнтів вийде 12 – 14 вафель, залежно від розміру вашої вафельниці.

Вже один вигляд викликає слинку... Це справді бомбезний смак!

ЯК СМАЖИТИ

Спершу важливо добре розігріти вафельницю. Змащувати її олією не потрібно, адже в складі тіста вже є масло. Старайтеся викладати тісто швидко і не перепов-

нювати форму, інакше при закритті вафельниці тісто виліватиметься через край. Коли вафлі будуть готові, вони повинні легко відділитися від вафельниці.

З ЧИМ ПОДАТИ

Ми вирішили поєднати вафлі з кулькою пломбіру, ягодами та медом, але звісно – це не єдиний варіант. Ви можете подати страву з посипкою із цукрової пудри,

карамелізованими яблуками, розтопленим шоколадом та бананами, джемом чи варенням, карамеллю та горіхами.

Інгредієнти (на 4 порції, час приготування – 30 хв):

- ♦ 3 яйця;
- ♦ 100 г цукру;
- ♦ 200 г сметани;
- ♦ 100 г масла;
- ♦ 2 ст. л. крохмалю;
- ♦ 10 г розпушувача;
- ♦ 10 г ванільного цукру;
- ♦ 160 г пшеничного борошна;
- ♦ дрібка солі.

ПОКРОКОВИЙ РЕЦЕПТ:

Крок 1: Збийте міксером 3 яйця зі 100 г цукру в пишну піну. Додайте сюди 100 г розтопленого (але не гарячого масла), 200 г сметани, дрібку солі.

Крок 2: В окремій мисці змішайте 160 г борошна з 2 ст. л. крохмалю та 10 г розпушувача. Поступово додавайте сухі інгредієнти до рідких та замісіть однорідне тісто без грудочок.

Крок 3: Викладайте по 1 ст. л. тіста в розігріту вафельницю та випікайте вафлі до рум'яності, у нас це зайняло 7 хв на одну випічку.

Найкращий засіб від запаху в пральній машині – своєчасне очищення.

Чому в пральній машині пахне каналізацією?

● ГОСПОДАРСЬКІ СЕКРЕТИ

Насамперед тому, що ми не підтримуємо чистоту приладу. З часом на техніці неминуче виникає цвіль, яка є джерелом неприємного запаху. Аромат каналізації переходить навіть на одяг...

А запобігти появі поганого аромату допоможе проста звичка, якої маєте дотримуватися

Катерина ПУЛАТОВА

Головна причина, чому з машинки пахне гнилизною, це – накопичення бруду на дверцятах. Гумовий ущільнювач збирає величезну кількість бруду, ворсу, землі та грибка. Якщо його не протирати, то з часом всі ці залишки набувають неприємного запаху. Для підтримання чистоти техніки достат-

ньо протирати дверцята раз на тиждень. Використовуйте велику губку з мийним засобом для посуду. Ретельно очистіть простір між ущільнювачем.

Ще одна причина виникнення неприємного запаху – погана вентиляція. У барабані збираються залишки мийного засобу та нитки з одягу. У теплому вологому середовищі без свіжого повітря швидко нако-

пичуються бактерії.

Також погано пахнути може забитий злив. Відкрутіть зливний шланг і подивіться, чи немає в ньому пробки.

Не забувайте регулярно чистити фільтр, який зазвичай розташований у правій нижній частині машинки. Промивати його потрібно мінімум раз на місяць, а за наявності домашніх тварин – ще частіше.

Якщо навіть після ретельного прибирання неприємно пахне, спробуйте прибрати запах із пральної машини содою. Дві столові ложки засипте в порожній барабан і запустіть цикл очищення на високій температурі.

Щоб «жіноче щастя» у вас цвіло постійно...

● КВІТКОВА ПІДКОВА

Біло-зелені суцвіття спатифілуму додають оселі затишку, а сам він відомий ще й здатністю очищати повітря від токсинів

Леся КВІТКА

Проте багато власників стикаються з проблемою: рослина зеленіє, але не поспішає дарувати нові квіти. Що тоді робити?

СВІТЛО ТА ПІДЖИВЛЕННЯ

Щоб спатифілум (у народі – «жіноче щастя») знову випустив квіти, йому необхідно ство-

“ Спатифілум, у якого коріння заповнило весь простір, перестав цвісти.

рити умови, близькі до природних тропіків. Найважливіше – яскраве розсіяне світло та регулярне

підживлення.

Рослину потрібно ставити біля вікна, але – не під прямі сонячні промені. Для стимуляції цвітіння підходять рідкі комплексні добрива для кімнатних квітів або навіть розведене томатне підживлення.

ТЕПЛО І ВОЛОГІСТЬ

Спатифілум не терпить протягів і різких перепадів температур. Ідеальний діапазон – від 12 до 24°C. Узимку важливо тримати його подалі від батарей і холодних підвіконь. А ще ця тропічна рослина обожнює вологість: регулярне обприскування або зволожувач повітря допоможуть створити комфортний мікроклімат.

ПЕРЕСАДКА – ГОЛОВНА ДІЯ

Якщо навіть за правильного догляду рослина не цвіте, настав час перевірити горщик. Спатифілум, у якого ко-

Переставте спатифілум ближче до вікна, де він зможе «бачити небо».

ріння заповнило весь простір, перестав цвісти, адже всі сили йдуть у коріння. Тому пересадка у більший горщик із якісним ґрунтом і дренажем – ключ до відновлення цвітіння.

Це – та сама дія, яку радять виконати насамперед. Після пересадки рослина отримує простір для розвитку, активно нарощує кореневу систему й уже за кілька тижнів може знову тішити квітами.

«Шукаю діда для серйозних стосунків... Баба Галя»

● І СМІХ, І ГРІХ

Баба Галя з села Великі Липки жила собі спокійно, як і личить жінці поважного віку: то буряки полола, то квас робила, то кота годувала, то телевизор сварила. Але одного ранку, коли вона налила собі каву з цикорію, сіла біля вікна й побачила, як сусідка Ганна за руки з дідом своїм на базар ідуть, їй щось аж у грудях зачепило

Василь КІТ

— А чого це я сама, га? — сказала вона сама до себе. — Он усі з кимось, а я, мов сирота на ярмарку. Пора й мені діда знайти!

І як сказала, так і зробила. Наступного дня Галя вдягла свою улюблену хустку з маками, взяла торбинку й подалася до міста, в редакцію газети «Волинь».

У приймальні сиділа дівчина з червоним манікюром і жувала гумку.

— Бабусю, з чим прийшли?

— З оголошенням! — урочисто відповіла Галя. — Пишіть: «Шукаю діда для серйозних стосунків. Щоб не пив, не грав у карти, любив борщ і мав город!».

Редактор довго сміявся, але оголошення надрукував.

І вже через тиждень у селі всі знали про Галин задум. У

«Щоб не пив, не грав у карти, любив борщ і мав город!»

магазині тітка Люба підморгувала:

— Ну що, Гальцю, багато женихів?

— Як грибів після дощу, — усміхалася вона, хоча трохи й соромилася.

Перший кандидат — пан Михайло з Ковеля. Приїхав із букетом штучних троянд і парфумами «Тройной одеколон».

— Я, Галино Степанівно, романтик! Пісні співаю, зорі люблю!

— А город копати любиш? — одразу перебиває вона.

— Ні, я до землі алергічний. На тому й закінчилась їхня «поезія».

Другий кавалер, Петро-тракторист із сусіднього села, приїхав на мотоциклі, який гудів, як комбайн у серпні.

— Я — господар! І хату маю, і курей, і нутрій!

«**— Мені формули не треба. Мені треба, щоб руки теплі були.**»

Галя вже подумала, що непогано, але коли Петро після вечері захропив просто за столом — вирішила, що краще вже кіт.

Третій претендент, пан Семен, колишній учитель математики. Говорив гарно, грамотно, але надто складно:

— Знаєте, Галино, я вираховував формулу гармонійних стосунків: любов дорівнює квадрату взаємної поваги!

— Ой, Семене, — зітхнула Галя. — Мені формули не треба. Мені треба, щоб руки теплі були.

Минув місяць. Галя вже втомилася від тих кавалерів. Вона сиділа на лавці біля хати, дивилася на захід сонця й думала:

— Може, воно вже не моє те щастя?

І тут за парканом з'явився

сусід Андрій — добрий, спокійний чоловік, який жив поруч усе життя. Ще з молодості кохав Галю, та соромився сказати.

— Доброго вечора, Галино! — несміливо мовив він. — Бачив я ваше оголошення в газеті. І думаю собі: а що — я, дурень, усе життя чекаю, поки інший забере моє кохання?

Галя здивувалася, але засміялася:

— Та ви що, Андрію! Я вже трьох перебрала! Але... ви — четвертий. І, мабуть, найкращий.

Він простягнув їй кошик яблук:

— Сам виростив, без хімії. І пиріг спік би, аби навчився.

Вони сіли на лавці, як колись, коли були молоді. Довго мовчали, тільки цвіркун у траві скрипів. Потім Андрій тихенько заграє на гітарі стару пісню «Ніч яка місячна». І Галя, слухаючи, відчула, що серце її молодіє просто на очах.

Відтоді їх бачать разом щодня — ідуть на базар, сперечаються, хто краще варить борщ, або разом полюють грядки.

Коли газета «Волинь» подзвонила дізнатися, чи знайшла вона свого діда, Галя з гордістю відповіла:

— Та знайшла! І недесь, а через паркан! Напишіть, що справжнє кохання — воно поруч, тільки треба серце відкрити!

І тепер увечері, коли над Великими Липками сходить місяць, чути, як дід Андрій на гітарі бринькає, а Галя гукає з веранди:

— Грай, діду, грай, тепер я вже — твоя баба!

І так гарно стає на душі, що навіть зірки, здається, усміхаються їм обом.

● ГУМОРЕСКИ

Ігор ВИЖОВЕЦЬ

Ще не топлять

На канікулах із міста
У бабусі Феки
Гостювали двоє внуків:
Ганночка і Петрик.

Осінь видалася тепла,
Гralись радо діти.
Ввечері була нагода
Ще й поговорити.

— Чи вже топлять у вас в школі? — Баба запитала.

— Поки ще у нас не топлять — У куток лиш ставлять.

По-людськи

— Де взялися ми? Скажіть нам, — Внук пита бабусі.
— От тебе знайшли в картоплі, Олю — у капусті.

Павлика знайшли у гречці,
В кукурудзі — Надю.
А Софійку — аж на фермі,
Галю — на бригаді.

— Що сімейка — то сімейка, — Обізвалась Люська. — Хоч одне б з нас народилось

На цей світ по-людськи?!

З якого поверху?

— Моя сусідка кинула
Недавно чоловіка
І десять років їй дали.
Ох, бідолашна Віка!

— Про що говориш ти мені,
Не можу щось збагнути?
Сестра вже кинула аж двох
І все — як має бути.

— Та не брешу ж бо я тобі
(Цього не вистачало!)
— Ну а з якого поверху
Вона своїх кидала?..

Допомагає

Зустрілись два товариші
І почалась розмова:
— Ну, як живеш ти? Розкажи.
Чи повністю здоровий?

— Та де там? Лікар приписав
(Його я добре знаю)
Сто грамів пити перед сном.
— І що? Допомагає?

— Скажу по-правді я тобі,
Мій дорогий Кіндрате:
З тих пір я завжди шість разів
Щодня лягаю спати.

● СМІШНОГО!

Приходить чоловік до психолога і каже:

— Все в мене в житті добре, але не вистачає гострих відчуттів, як би мені їх отримати, і побільше? Все я вже перепробував: і з парашу-

том стрибав, і з аквалангом пірнав... Хочеться чогось нового.

Психолог каже:
— Заведіть собі коханку.
— У мене їх — три, — відповідає чоловік, — не допомагає.

— Тоді розкажіть про них вашій дружині.

— Щось костюмчик не дуже? — сказала мені теща у день весілля.
— Наступного разу буде кращий, — відповів я.

Дружина — коханцеві:
— Давай, швиденько лізь

в шафу — чоловік йде!
— Так але ж я там задихнуся!
— Давай, давай — швидко! Ще ніхто не задихнувся!

Балерині Ользі заважали танцювати яйця, котрі їй показував Іван із першого ряду.

— Сергію, подивися, коли я нахилиюся, трусики видно?
— Ні, не видно. Але могла б і надіти.

«Мені було так сумно і тоскно, що Михайло одразу ж став мене втішати як міг... А міг він лише двічі».

«Шлюб — це союз двох людей, одна з яких ніколи не пам'ятає дні народження, а інша ніколи не забуває» (Огден НЕШ (1920 — 1987), американський поет-сатирик).

volyn.com.ua

«Так ніхто не кохав»

«Щоб я тебе побачив не у формі, а у сукні...»

● НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ

...Того ранку небо було низьким, мов прикрите димом, але насправді просто сірим і втомленим. Медсестра Надія йшла польовою дорогою з сумкою медикаментів, слухаючи далекі відлуння грому, схожого на глухий подих землі. Вона вже рік служила поруч із бійцями, навчилася не боятися, а просто робити те, що треба

Вона накладала пов'язку, говорила тихо, щоб не злякати, і вперше за довгий час відчула, як до грудей підступає щось тепле, живе – не страх, не втома, а співчуття, що було схоже на ніжність.

Потім – госпіталь. Дні, що зливалися у запах ліків, тишу палат і обережні усмішки. Микола довго мовчав, дивився у вікно, де пролітали птахи. Надія заходила, приносила чай,

наметами, говорили про дитинство, про мир, про сні. Він умів слухати, вона – відчувати. Обоє боялися вимовити слово «кохання», бо воно здавалося занадто крихким для цього місця.

Одного вечора він простягнув їй згорнутий клаптик паперу.

– Не лист, – сказав. – Просто думка.

Вона розгорнула і прочитала нерівні рядки:

«Я хочу, щоб після всього ми залишилися людьми. А якщо пощастить – щоб я тебе побачив не у формі, а в сукні».

Того вечора Надія плакала. Не від жалю – від надії, що раптом розквітла десь в душі...

...Минуло три місяці. Госпіталь спорожнів, зима підкралася непомітно. Микола вже міг ходити без палиці. Надія проводжала його на комісію, тримаючи за руку, ніби боялася, що знову загубить.

– Що далі? – спитала вона.

– А далі, Надю, ти за мене вийдеш.

Вона засміялася крізь сльози:

Зореслав СТОЖАР

«ТИ МЕНЕ ЧУЄШ?»

...Коли позаду почулися крики, вона побігла. Серце билось в такт кожному кроку. Біля пагорба, серед бур'яну, лежав хлопець у камуфляжі. Сіре обличчя, напружені руки, очі відкриті, ніби шукають неба.

– Ти мене чуєш? – нахилилася вона.

– Чую... Звати Микола, – прошепотів він.

– Надія, – відповіла просто. – Тримайся!

Так і познайомилися – не в кав'ярні, не на набережній, а на межі життя і відчаю.

«А потім почув твій голос. І подумав – поки чую, значить, живий».

говорила дрібниці – і він починав жити.

– Знаєш, Надю, коли я лежав там, на полі, мені здавалося, що вже все. А потім почув твій голос. І подумав – поки чую, значить, живий.

Вона усміхнулася.

– Тоді добре, що я кричу голосно.

Минали тижні. Його рани гоїлися, її серце відкривалося, як квітка. Вони гуляли вузькими доріжками між

Вона накладала пов'язку, говорила тихо, щоб не злякати, і вперше за довгий час відчула, як до грудей підступає щось тепле, живе.

– Це – наказ?
– Ні. Це – прохання серця.

Закінчення історії – на с. 9

Загублена в чужому часі

● НА ПОВОРОТАХ ДОЛІ

Вишуканий жіночий годинник Володимира знайшла в парку. Озирнулась довкола. Нікого...

Ольга ЧОРНА

Годинник Володимира носила не на руці, а в сумці. Здавалося, так час минає повільніше. А цей знайдений часомір вирішила одягнути на руку. Можливо, господиня упізнає свою

згубу. Ледве помітила мініатюрне гравірування – анк – єгипетський хрест. «Ключем життя» називали цю фігуру стародавні єгиптяни.

Володимира часто поглядала на годинник. Тепер час обганяв її справи, думки і біг, біг, біг... Вона не встигала за ним. І взагалі нічого не встигала. Начебто хтось втрутився в ритм її життя, наробив там рейваху. Вона хоче все це «прибрати» – і не може... Її вважають педантичною. Називають дуже правиль-

ною. Колись була іншою. Тепер за тією «правильністю» ховає свої смутки. Але кому це треба знати?

Володимира втекла від минулого у велике місто. Часто переглядає фотографії, на яких ще щаслива... Як усе перевернулося догори дригом в її житті. Якби не це Ігореве відрядження. Хоча завжди стається те, що має бути. Та деколи воно дуже боляче ранить. А ліку – нема...

Що сталося далі – на с. 10

Анк – єгипетський хрест – стародавні єгиптяни називали цю фігуру «ключем життя».

ГАЗЕТА З ВІРУСОМ ЛЮБОВІ — ПРОЧИТАЄШ І ЗАКОХАЄШСЯ!!!

VOLYN.COM.UA

Передплатний
індекс
місячника

«ТАК НІХТО
НЕ КОХАВ»:
60779

Тираж номера: 4893.
Загальний
місячний тираж: 5417.

Засновник: ТЗОВ «Газета «Волинь»
Головний редактор і відповідальний за випуск
ЗГОРАНЕЦЬ
Олександр Олександрович

Зареєстрована
18 січня 2024 року
Набрана і зверстана
в комп'ютерному центрі
ТЗОВ «Газета «Волинь»
Місцезнаходження видавця:
43025, м. Луцьк, просп. Волі,
13. Поштова адреса, за якою
здійснюється редакційний
контроль: вул. Ковельська, буд. 2,
м. Луцьк Волинської області, 43016.
E-mail: takvolyn@gmail.com,
reklama.volyn@gmail.com

Телефонуйте: 066 82 47 160,
096 77 31 037.

ТЗОВ «Газета «Волинь»
п/р UA83305299000026007000803281
АТ КБ Приватбанк, МФО 305299,
ЄДРПОУ 02471695

Друк офсетний.
Обсяг – 16 сторінок
формату В-4
Регістраційний номер
R30-02487 № 142
Віддруковано:
Поліграфічне видавництво
«А-Прінт» ТОВ «Дім»,
м. Тернопіль. Тел.: (0352) 52-27-37, (067) 352-
18-51, сайт www.a-print.com.ua.
Замовлення №1989.